

## **“Aqrar sferada investisiya qoyuluşu və innovasiya” fənnindən testlər**

### **MÖVZU 1**

1. Aşağıdakılardan hansı titul siyahısına aid deyil?
  - 1) tikiləcək müəssisənin adı
  - 2) tikiləcəyi müddət
  - 3) tikinti-quraşdırma işlərinin dəyəri
  - 4) layihə istehsal gücü
  - 5) işçilərin əmək məhsuldarlığı
2. İnvestisiya layihəsi çərçivəsində ümumiqtisad təhlilinə hansı aid deyil?
  - 1) investisiya maliyyəsinin təhlili
  - 2) bazar konyukturasının təhlili
  - 3) investisiya mühitinin əlverişli olmasının təsvirini əks etdirir
  - 4) ölkədə iqtisadi təhlil
  - 5) investisiya mühitinin əlverişsiz olmasının təsvirini əks etdirir
3. İnvestisiya layihəsi çərçivəsində maliyyə təhlilinə hansı aid deyil?
  - 1) ölkədə iqtisadi təhlil
  - 2) yeni tikintinin təhlili
  - 3) bazar konyukturasının təhlili
  - 4) əlverişli investisiya mühitinin təhlili
  - 5) əlverişsiz investisiya mühitinin təhlili
4. İntellektual mülkiyyətə nə daxil deyil?
  - 1) mülkiyyət hüququ
  - 2) kəşflər
  - 3) ixtiralar
  - 4) konsepsiyalar
  - 5) modellər
5. İntellektual mülkiyyətə nə daxil deyil?
  - 1) mal və xidmətlər
  - 2) nəzəriyyələr
  - 3) proqram məhsulları
  - 4) radio və teleproqramlar
  - 5) incəsənət əsərləri
6. Aşağıdakılardan hansı biri innovasiya tsikləri xarakterizə etmir?
  - 1) hazır məhsulun satışı
  - 2) layihənin sınaqdan keçirilməsi

- 3) yeni məhsulun buraxılması
- 4) məhsulun kütləvi buraxılışı
- 5) məhsulun təkmilləşdirilməsi

7. Dövlət müəssisələrin innovasiya fəaliyyətini stimullaşdırmaq üçün hansı alətlərdən istifadə edilə bilməz?

- 1)) rəqabətin inkişafı
- 2) müəssisələrə uzun müddətli kreditin verilməsi
- 3) vergi güzəştləri
- 4) patent
- 5) müəlliflik hüquqlarının qorunması

8. Dövlət müəssisələrin innovasiya fəaliyyətini stimullaşdırmaq üçün hansı alətlərdən istifadə edilə bilməz?

- 1)) hüquqi bazarın yaradılması
- 2) iri innovasiya layihələrinin maliyyələşdirilməsində dövlətin payçı kimi iştirakı
- 3) innovasiya vergi krediti
- 4) maliyyələşmədə dövlətin iştirakı
- 5) müəssisələrə kreditlərin verilməsi

9. Dövlət innovasiya siyasətinin hansı variantı səhvdir?

- 1)) regional inkişaf siyasəti
- 2) “texnoloji təkan” siyasəti
- 3) sosial siyasət
- 4) iqtisadi strukturun transformasiyasına istiqamətləndirilmiş siyasət
- 5) “tələbə yönəlik” siyasət

10. Aşağıdakı mülahizələrdən hansı “texnoloji təkan” siyasətinin konsepsiyasını əks etdirmir?

- 1)) sosial tənzimləmə həyata keçirilməli
- 2) yeniliklərin başlıca impulsu elm və texnikadır
- 3) elm və texnikanın inkişafına hər şeydən əvvəl dövlət cavabdehdir
- 4) dövlət bunun üçün material resursları müəyyənləşdirməyə qadirdir
- 5) informasiya və ekspertizaya malik olmaqla belə inkişafını müəyyənləşdirməyə qadirdir

11. Aşağıdakı mülahizələrdən hansı “tələbə yönəlik” innovasiya siyasətinin konsepsiyasını əks etdirmir?

- 1)) elmi-texniki tərəqqinin sosial nəticələri diqqət mərkəzində olmalıdır
- 2) resursların bölüşdürülməsində
- 3) gələcək inkişafın istiqamətləri
- 4) texnoloji imkanların seçilməsində bazarın üstün rola malik olması

5) dövlət yalnız fundamental tədqiqatları stimullaşdırmalı

12. Aşağıdakı mülahizələrdən hansı “sosial yönümlü” innovasiya siyasətinə konsepsiyasını əks etdirmir?

- 1)) əhalinin həyat səviyyəsi yeniliklərin tətbiqi səviyyəsindən asılıdır
- 2) bazar mexanizminin fəaliyyəti ilə təmin edilən innovasiyalar bəşəri dəyərlərə etinasız qalır
- 3) elmi-texniki tərəqqinin nəticələri diqqət mərkəzinə çəkilməlidir
- 4) sosial tənzimləmə həyata keçirilməlidir
- 5) böyük sosial məsrəflərə gətirib çıxarır

13. Bunların hansı investisiyanın məqsədi deyil?

- 1) müəssisənin qarşılaşacağı konkret riskləri məhdudlaşdırma
- 2) müəssisənin bazardakı və sənaye payını qorumaq məqsədilə tətqiqat və inkişaf etmə fəaliyyətini həyata keçirtmək
- 3) müəssisədə bazardakı və sənaye payının səmərəliliyini artırmaq ilə tətqiqat aparmaq və inkişaf etmə fəaliyyətinin həyata keçirtmək
- 4) müəssisənin işləyənlərin sağlamlığının və rifahının qorunması və onların həvəsləndirilməsi
- 5)) müəssisənin qarşısına çıxan risklərin artması

14. Bunların hansı investisiyanın məqsədi deyil?

- 1) ətraf mühitin çirkləndirməsini qarşılaşdırılmasında mövcud qanunvericiliyə riayət etmək
- 2) xalqın sağlamlığını qorumaq məqsədilə mövcud qanunvericiliyə riayət etmək
- 3) bazar şərtlərilə ayaqlaşmaq, bölgədə, ölkədə və dünyada rəqabət üstünlüyünü təmin etmək
- 4) müəssisənin qarşılaşacağı konkret riskləri aradan qaldırmaq
- 5)) investisiya fəaliyyətini genişləndirmək

15. Bunların hansı investisiyanın məqsədi deyil?

- 1) məhsulun istehsalçıya çatdırılmasında daha təsirli vasitələrə əl atmaq
- 2) bölgü kanallarını genişləndirmək
- 3) istehsal edilən məhsulun keyfiyyətini yüksəltmək
- 4)) iş şəraitini yaxşılaşdırmaq
- 5) bölgü kanallarını sadələşdirmək

16. Bunların hansı investisiyanın məqsədi deyil?

- 1) mövcud istehsalat səviyyəsini qorumaq üçün köhnəlmiş təchizatın eynisiylə əvəz edilməsi
- 2) istehsalın həcmının artması üçün vacib olan texnologiyanın təmin edilməsi

- 3) bazara yeni cihaz məhsulları istehsal etmək və yeni texnologiyadan faydalanmaq
- 4) xərcləri azaltmaq
- 5)) istehsal xərcləri artırmaq

17. İnvestisiya proqramların həyata keçirilməsinə hansı bölmə aid deyil?

- 1) istehsalın təkmilləşdirilməsi
- 2) təklif edilən malların keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması
- 3) yeni iş yerlərin açılması
- 4) əhalinin sosial rifahının yüksəldilməsi
- 5)) istehsalın ixtisaslaşdırılması

18. İnvestisiya növlərinə aid deyil?

çatışmamazlıqların aradan qaldırılması investisiyaları

- 1) keyfiyyətin yaxşılaşdırılması investisiyaları
- 2) integrasiya investisiyaları
- 3) yeniləşdirmə investisiyaları
- 5)) potensial fondlar

19. İnvestisiya növlərinə aid deyil?

- 1) yeni investisiyalar
- 2) yeniləşdirmə investisiyaları
- 3) tamamlama investisiyaları
- 4) modernləşdirmə investisiyaları
- 5)) dövryyə vəsaiti

20. İnvestor rolunda kimlər iştirak etmir?

- 1) dövlət və bələdiyyə məkanını və ya əmlak hüququnu idarəetmə səlahiyyətinə sahib orqanlar
- 2) yerli fiziki və hüquqi şəxslər, sahibkar birlikləri
- 3) xarici fiziki və hüquqi şəxslər
- 4) dövlət təşkilatları və beynəlxalq təşkilatlar
- 5)) investisiya birjalrı

21. İnvestisiya fəaliyyətinin obyektlərinə hansı aid deyil?

- 1) hüquqi şəxslər
- 2) banklar
- 3) sığorta və vasitəçi təşkilatlar
- 4) investisiya birjalrı
- 5)) sifarişçilər

22. İnvestisiya fəaliyyətinin subyektlərinə hansı aid deyil?

- 1) investorlar
- 2) sifarişçilər
- 3) iş icraçıları
- 4) fiziki və hüquqi şəxslər
- 5) vasitəçi təşkilatlar

23. İnnovasiya fəaliyyətinə aid olan amillər qrupuna hansı daxil deyil?

- 1) vergi amil
- 2) təşkilati amil
- 3) idarəetmə amili
- 4) sosial amil
- 5) psixoloji amil

24. İnnovasiya fəaliyyətinə mane olan amillərə hansı aid deyil?

- 1) rəqabətin inkişafı
- 2) investisiya layihəsinin maliyyələşdirmə vəsaitinin çatışmaması
- 3) maddi və elmi-texniki bazanın zəif olması
- 4) ehtiyat güclərinin olmaması
- 5) texnologiyanın köhnə olması

25. İnnovasiya fəaliyyətinə mane olan amillərə hansı aid deyil?

- 1) xammal mənbələri
- 2) sahələrarası əlaqənin çətinlikləri
- 3) şaquli informasiya axınının üstünlük təşkil etməsi
- 4) avtoritar idarəetmə üsulu
- 5) təşkilatlararası əlaqənin çətinlikləri

26. İnnovasiya fəaliyyətinə mane olan amillərə hansı aid deyil?

- 1) rəqiblərin davranışı
- 2) planlaşdırmanın kəskinliyi
- 3) qısamüddətli ödənişlərə istiqamətlənmə
- 4) innovasiya prosesi iştirakçılarının uzlaşdırılmasının çətinliyi
- 5) müəyyən dəyişikliyə səbəb ola biləcək tədbirlər

MÖVZU 2

27. İnnovasiya fəaliyyətinə mane olan amillərə hansı aid deyil?

- 1) elmi-texniki infrastruktura malik olmaq
- 2) investisiya fəaliyyətinin mükafatlandırma fondunun olması
- 3) innovasiyanın mükafatlandırılmasının dövlət tədbirlərinin olması
- 4) innovasiya fəaliyyətinə dövlət himayədarlığı
- 5) keyfiyyətin yaxşılaşdırılması investisiyasına malik olmaq

28. Innovasiya layihəsinə nə aid deyil?

- 1) konkret məkan çərçivəsində innovasiya prosesinin təşkili
- 2) zaman çərçivəsində innovasiya prosesinin təşkili
- 3) problemin həlli üzrə elmi əsaslandırılmış məsrəflər
- 4) tədbirlər sistemini müəyyən edən sənədlər toplusu
- 5) yeniliyin ixtiranın təsviri

29. Milli innovasiya sistemləri konsepsiyaları hansı metodoloji prinsipləri əsas götürür?

- 1) korporasiyalar və iri şirkətlər arasında innovasiyalara əsaslanan rəqabətin iqtisadi dinamikasının başlıca amili olması
- 2) elmi işlərə əsaslanan rəqabətin iqtisadi dinamikasının başlıca amili olması
- 3) iqtisadi inkişafda biliyin xüsusi
- 4) innovasiya fəaliyyətinin institusional kontekstinin bu fəaliyyətin məzmununa və strukturuna birbaşa təsir göstərən amil olması
- 5) miqyas artımında rəqabət prinsipi

30. Aşağıdakılardan hansı dövlətin elmi-texniki və innovasiya siyasətinin istiqamətlərinə daxil deyil?

- 1) ölkədə yoxsulluğun azaldılması
- 2) dövlət elmi tədqiqatlarında öncül istiqamətlərin müəyyənləşdirilməsi
- 3) dövlət resurslarının elmi tədqiqatların müxtəlif istiqamətləri əsasında bölüşdürülməsi
- 4) özəl bölmələrdə elmi tədqiqatların və onların nəticələrinin tətbiqinin dövlət tərəfindən stimullaşdırılması
- 5) dövlət elmi mərkəzlərində tədqiqatların yetrinə yetirilməsi

31. Aşağıdakılardan hansı dövlətin elmi-texniki və innovasiya siyasətinin istiqamətlərinə daxil deyil?

- 1) ETT-nin templəri və səmərəliliyi nöqtəyi nəzərdən zəruri rəqabət səviyyəsinin saxlanması

- 2) İqtisadiyyatda innovasiya mühitini, tətqiqat və işləmələri təmin edən infrastrukturun formalaşması
- 3) davamlı iqtisadi inkişafın təmin edilməsi
- 4) elmi –texniki informasiya, standartlaşdırma, statistika xidmətlərinin yaradılması
- 5) bunların heç biri

32. Aşağıdakılardan hansı dövlətin elmi-texniki və innovasiya siyasətinin istiqamətlərinə daxil deyil?

- 1) xarici təcrübənin öyrənilməsi
- 2) regionların sosial inkişafı
- 3) elmi-texniki proqnozlaşdırma
- 4) beynəlxalq əməkdaşlıq
- 5) ümummilli elmi prioritetlər sisteminin formalaşması

33. Aşağıdakılardan hansı dövlətin elmi-texniki və innovasiya siyasətinin istiqamətlərinə daxil deyil?

- 1) ETT-nin mümkün nəticələrinin qiymətləndirilməsi
- 2) regionların iqtisadi inkişafı
- 3) informasiya texnologiyalarının inkişaf perspektivləri
- 4) kommunikasiya texnologiyalarının inkişaf perspektivləri
- 5) beynəlxalq əməkdaşlıq

34. Şirkətlərin integrasiyasının təşkilati formalarına hansı aid deyil?

- 1) kooperativlər
- 2) kartel
- 3) trest
- 4) konqlomerat
- 5) konsern

35. Şirkətlərin integrasiyasının təşkilati formalarına hansı aid deyil?

- 1) konsersium
- 2) sənaye holdinqləri
- 3) strateji alyanslar
- 4) təşkilati müəssisələr
- 5) maliyyə sənaye qrupları

36. Yeniliyin tipinə görə innovasiyalara hansı qruplar aid deyil?

- 1) material-texniki
- 2) sosial
- 3) iqtisadi
- 4) təşkilati
- 5)) radikal

37. Yeniliyin tipinə görə innovasiyalara hansı qruplar aid deyil?

- 1)) strateji
- 2) təşkilati
- 3) idarəetmə
- 4) hüquqi
- 5) ekoloji

38. Aşağıdakılardan hansı innovasiyaları yeniliyin səviyyəsi və əhəmiyyətinə görə qruplaşdırılmasını əks etdirmir?

- 1) müəssisə miqyasında yenilik
- 2) sahə miqyasında yenilik
- 3) ölkə miqyasında yenilik
- 4) dünya miqyasında yenilik
- 5)) kompleks yeniliklər

39. Yeniliyin tipinə görə innovasiyalar aşağıdakı kimi qruplaşdırılır?

- 1)) material texniki
- 2) radikal
- 3) kombinəlaşdırılmış
- 4) modifikasiya edilmiş
- 5) texniki-texnoloji

40. Yeniliyin tipinə görə innovasiyalar aşağıdakı kimi qruplaşdırılır?

- 1)) sosial
- 2) dəqiq
- 3) strateji
- 4) ictimai
- 5) sistemli

41. İxtisaslaşdırılmış və kompleks innovasiya təşkilatları hansıdır?



- 1) tədqiqat mərkəzləri
- 2) layihə-konstruktor təşkilatları
- 3) elmi-parklar
- 4) sığorta şirkətləri
- 5) maliyyə qrupları

42. Yeniliyin tipinə görə innovasiyalar aşağıdakı kimi qruplaşdırılır?

- 1)) alyanslar
- 2) sənaye qrupları
- 3) texnoparklar
- 4) texnopolislər
- 5) strateji alyanslar

### MÖVZU 3

43. Təşkilati struktur tiplərə hansı aid deyil?

- 1)) üfqi
- 2) xətti
- 3) xətti-funksional
- 4) matris
- 5) funksional

44. Təşkilati struktur tiplərə hansı aid deyil?

- 1)) şaquli
- 2) qərargah
- 3) briqada
- 4) divizional
- 5) matris

45. Təkbəşinə rəhbərliyə hansı aiddir?

- 1)) xətti
- 2) üfqi
- 3) iyerarxiya
- 4) şaquli
- 5) təkbəşinə rəhbərlik

46. Müəlliflik hüququ aşağıdakı formalardan hansında mövcud olan əsərlərə şamil edilmir?

- 1)) düşüncə
- 2) plan
- 3) rəsm
- 4) eskiz
- 5) şəkil

47. Müəlliflik hüququ aşağıdakı formalardan hansında mövcud olan əsərlərə şamil edilmir?

- 1)) fikir
- 2) çertyoj
- 3) köçürmə
- 4) yazılı əsər
- 5) çəkilmiş şəkil

48. İstehsalın texniki hazırlığına nə aid deyil?

- 1)) iqtisadi mərhələ
- 2) elmi mərhələsi
- 3) tədqiqat mərhələsi
- 4) maddi hazırlıq mərhələsi
- 5) konstruktor mərhələsi

49. İstehsalın texniki hazırlığına nə aid deyil?

- 1)) sosial mərhələ
- 2) texnoloji hazırlıq mərhələsi
- 3) təşkilati hazırlıq
- 4) hazırlıq
- 5) elmi-tədqiqat mərhələsi

50. İstehsalın konstruktor hazırlığı mərhələsi hansıdır?

- 1)) yeni məhsul layihələndirilməsinin həyata keçirilməsi mərhələsi
- 2) əmək məsrəflərinin normalaşdırılması
- 3) material məsrəfinin normalaşdırılması
- 4) yanacaq məsrəfinin normalaşdırılması
- 5) enerji məsrəflərinin normalaşdırılması

51. İnnovasiya layihəsinə hansı aid deyil?

- 1)) ixtiranın təsviri
- 2) konkret məkan çərçivəsində innovasiya prosesinin təşkili
- 3) konkret zaman çərçivəsində innovasiya prosesinin təşkili
- 4) problemin həlli üzrə elmi əsaslandırılmış məqsədlər
- 5) tədbirlər sistemini müəyyən edən sənədlər toplusu

52. Vençur sahibkarlığının üstünlüklərinə hansı aid deyil?

- 1) çeviklik
- 2) sürətlə axtarış istiqamətini dəyişməsi
- 3) yeni ideyaları tez tutmaq
- 4) yeni ideyaları sınaqdan keçirmək
- 5)) mərkəzləşdirilmiş proqram

53. Vençur sahibkarlığının üstünlüklərinə hansı aid deyil?

- 1)) perspektiv ideyalar yaradılmış
- 2) gəlir əldə etmək cəhdi
- 3) rəqabətin təzyiqi cəld hərəkət etməyi imkan
- 4) qoyulmuş tapşırıqların vaxtında yerinə yetirilir
- 5) perspektiv ideyalar yaradılmır

54. İnvestisiya qruplarına aid deyil?

- 1)) müxtəlif əməliyyatlara görə
- 2) təşkilati formalarına görə
- 3) investisiya fəaliyyətinin obyektlərinə görə
- 4) xarakterlərinə görə
- 5) mülkiyyət formalarına görə

55. Mal və xidmətlərin xüsusiyyətlərinə hansı aid deyil?

- 1)) istehlakçı davranışları
- 2) dizayn
- 3) servis
- 4) montaj
- 5) ölçülər

56. Mal və xidmətlərin xüsusiyyətlərinə hansı aid deyil?

- 1)) rəqiblərin vəziyyəti
- 2) avadanlığın yerləşdirilməsi
- 3) informasiya

- 4) zəmanət müddətində təmir
- 5) yazılı və şifahi surətdə zəmanət

57. İnnovasiya fəaliyyətinə mane olan amillərə hansı aid deyil?

- 1)) tamamlanma investisiyalara malik olmaq
- 2) qeyri mərkəzləşdirmə
- 3) mənəvi mükafatlandırma
- 4) ictimaiyyət tərəfindən qəbul edilməsi
- 5) məqsədli-problem qruplarının yaradılması

58. Aşağıdakı fəaliyyətlərdən hansı biri müəssisənin fəaliyyətinə aiddir?

- 1) yeni proseslər
- 2) məhsulların sınaqdan keçirilməsi
- 3)) hazırlığın həyata keçirilməsi
- 4) standartlaşdırma
- 5) məmulatların sınağının lisenziyalaşdırılması

59. İstehsalın texniki hazırlığının mərhələlərinin ardıcılığına hansı aid deyil?

- 1) elmi tədqiqat mərhələsi
- 2) konstruksiya mərhələsi
- 3) texnoloji hazırlıq mərhələsi
- 4) maddi və təşkilati hazırlıq mərhələsi
- 5)) əməyin təkmilləşdirilməsi mərhələsi

60. Yenilik dərəcəsinə və sələfi ilə müqayisəsinə görə innovasiyalara hansı qruplar daxil deyil?

- 1)) sistemli
- 2) əvəzləyici
- 3) ləğvedici
- 4) qaytarıcı
- 5) təməmilə eyni ( analoqu olmayan)

61. Investisiyanın müstəqil portfelinə hansı aid deyil?

- 1) real investisiya layihələri
- 2) qiymətli kağızlara qoyulan maliyyə investisiyaları profili
- 3) digər maliyyə investisiyaları portfeli
- 4) riskə aid olan investisiyalar
- 5) müəssisənin dövriyyə vəsaitlərinə qoyulan investisiyalar

62. Fərziyyələr üsulunda hansı iqtisadi göstəricilərdən istifadə edilmir?

- 1) beynəlxalq kreditlərə olan münasibətlər
- 2) valyuta siyasəti
- 3) hökumətin maliyyə siyasəti
- 4) investisiya xərclərinin miqdarı
- 5) idarəetmənin keyfiyyəti

63. Ölkə iqtisadiyyatında mühüm məsələlərdən biri bunlardan hansılardır?

- 1) məhdud iqtisadi resursların səmərəli bölüşdürülməsi
- 2) qərarların qəbul edilməsi
- 3) qərarların baxılması
- 4) bunların hamısı
- 5) bunların heç biri

#### MÖVZU 4

64. Təkrar istehsal sistemində istehsal resurslarının yenidən bərpası və həmçinin artırılmasında əsas rolu nəyə aiddir?

- 1) innovasiyaya
- 2) investisiyaya
- 3) iqtisadi artımla
- 4) bunların hamısı
- 5) bunların heç biri

65. Layihəyə üstünlük verməkdə əsas məqsədə hansı bölmə aid deyil?

- 1) məşğulluq
- 2) gəlir bölgüsü
- 3) yığım və valyuta ehtiyatları
- 4) istehlak
- 5) istehsal

66. İnnovasiya fəaliyyətinə aid olan amillər qrupuna hansılar aid deyil?

- 1) iqtisadi amil
- 2) texnoloji amil
- 3) mənəvi amil
- 4) siyasi amil
- 5) hüquqi amil

67. İnnovasiya fəaliyyətinə mane olan amillərə hansı aid deyil?

- 1)) xarici texnologiyadan faydalanmaq
- 2) patent qanunlarının ölkədə məhdud olması
- 3) köhnəlmiş idarəetmə strukturu
- 4) lisenziya qanunlarının ölkədə məhdud olması
- 5) həddindən artıq mərkəzləşdirmə

68. İnnovasiya fəaliyyətinə imkan yaradan amillərə hansı aid deyil?

- 1) maddi-texniki vəsaitin olması
- 2) maliyyə ehtiyatlarının olması
- 3) mütərəqqi texnologiyanın olması
- 4) təsərrüfata malik olması
- 5)) yeniləşdirmə investisiyalara malik olmaq

69. İnnovasiya fəaliyyətinə mane olan amillərə hansı aid deyil?

- 1) mövcud istehsal marağının güclü olması
- 2) antiinhisar
- 3) vergi
- 4) amortizasiya
- 5)) patent

70. Fərziyyələr üsulunda hansı siyasi göstəricilər istifadə edilmir?

- 1)) bazardakı qiymət və maya dəyəri
- 2) hökumətin bir-birini tamamlayan iqtisadi siyasi fəaliyyətlər
- 3) hökumət qruplarında nəzarətin və tarazlığın dərəcəsi
- 4) hökumət qurumlarının qərarlarında qarışıqlıq
- 5) xaricdən gələcək potensial təhlükə

71. Ölkənin iqtisadi sisteminin səmərəli fəaliyyətində və iqtisadi artımın təmin olunmasında əsas rolu nə oynayır?

- 1) maliyyə
- 2)) investisiya qoyuluşunun həcmi və strukturu
- 3) mənfəət
- 4) həcm
- 5) struktur

72. Xarici investisiyanın qorunması haqqında Azərbaycan Respublikasının qanunu....

- 1)) 15 yanvar 1992
- 2) 15 yanvar 1990
- 3) 15 yanvar 2000
- 4) belə bir qanun yoxdur
- 5) 15 yanvar 2012

73. Xarici investisiya qoyuluşu qərarlarının həyata keçirilməsinə hansı aid deyil?

- 1) Bazar tətqiqatları
- 2) Xammal tətqiqatları
- 3) Əmək resurslarının tədqiqi
- 4)) Kreditin rolu
- 5) Texnologiyanın xüsusiyyətləri

74. Aşağıdakılardan hansı dövlət innovasiya siyasətinin məqsədini əks etdirmir?

- 1) ölkədə istehsal olunan məhsulların rəqabət qabiliyyətinin artması
- 2)) sabit iqtisadi artımın təmin edilməsi
- 3) elmi-texniki işləmələrin nəticələrinin səmərəli istifadəsi
- 4) sosial-iqtisadi inkişaf mərhələlərinin həllini təmin edən innovasiya fəaliyyəti üçün ölkədə əlverişli iqtisadi-hüquqi mühitin yaradılması
- 5) ölkədə əlverişli təkilati mühitin yaradılması

75. Aşağıdakılardan hansı investisiya fəaliyyətinin obyektinə aid deyil?

- 1) Yeni yaradılmış əsas fondlar
- 2) Modernləşdirilmiş əsas fondlar
- 3) Qiymətli kağızlar
- 4) Mülkiyyət hüququ və əqli mülkiyyət hüququ
- 5)) Məhsul satışı

76. İnvestisiya layihələrinin səmərəliliyinin təhlilində nə lazım deyil?

- 1) ümumi iqtisad təhlili
- 2) texniki təhlil
- 3) iqtisadi təhlil
- 4)) sosial təhlil
- 5) maliyyə

77. Müxtəlif investisiya layihələrinin müqayisəsi və seçilməsində hansı göstəricilər istifadə edilmir?

- 1)) əmək məhsuldarlığı
- 2) xalis cari dəyər
- 3) daxili rentabellik norması
- 4) ödəmə müddəti

5) bunların heç biri

78. Müxtəlif investisiya layihələrinin müqayisəsi və seçilməsində hansı göstəricilər istifadə edilmir?

- 1) pul
- 2) məqsədli bank əmanətləri
- 3) kreditlər
- 4) işçi qüvvəsinə çəkilən xərclər
- 5) paylar

79. İnvestisiya kimi sahibkarlıq obyektinə nə qoyula bilməz?

- 1) Səhmlər
- 2) Müavinətlər
- 3) Qiymətli kağızlar
- 4) Daşınan və daşınmaz əmlak
- 5) Müvafiq qaydada rəsmləşdirilmiş elmi-təcrübi və digər intellektual sərvətləri

80. İnnovasiya fəaliyyətinə mane olan amillərə hansı aid deyil?

- 1) Təşkilati strukturun çevikliyi
- 2) Demokratik idarəetmə üsulu
- 3) Özünü planlaşdırma və düzəlişlərin aparılmasına yol verilməsi
- 4) Üfiqi informasiya əlaqələrinə malik olmaq
- 5) Sosial məqsədli investisiyalara malik olmaq

81. Birbaşa xarici investisiya qoyuluşuna qərar verən müəssisə ölkədə satışı təşkil etmək üçün nədən istifadə edilmir?

- 1) müəssisənin maliyyə mənbələrindən daha aktiv istifadəsi
- 2) mal çeşidlərinin artırılması
- 3) əmək resurslarının tətqiqi
- 4) yeni marketinq üsullarında istifadə
- 5) xarici ölkədəki əmək resurslarının dəyərinin aşağı olması

82. İnvestisiya qoyuluşunda təsirli olan amillərə aid deyil?

- 1) Yeni bazar sahələrini ələ keçirtmək
- 2) Yeni bazarlarda mənfəəti artırmaq
- 3) Yeni gəlir məqsədilə iqtisadi amillərdən istifadə
- 4) Əlverişli istehsal imkanlarının istifadəsi
- 5) İstehsal müddətindəki xərclər

83. İnvestisiya qoyuluşunda təsirli olan amillərə nə aid deyil?

- 1) investisiyanın faydalı ömrü



- 2) əlverişli xammal istifadəsi
- 3) inhisarçılıqdan faydalanma
- 4) xarici texnologiyadan faydalanma
- 5) müəssisənin nəğd pul axınının tarazlaşdırılması

84. Birbaşa xarici investisiyaların investisiya qoyulan ölkəyə nə təsir etmir?

- 1) məşğulluq
- 2) istehsal
- 3) gəlir
- 4) vergilər
- 5) qiymət

85. Birbaşa xarici investisiyaların investisiya qoyulan ölkəyə nə təsir etmir?

- 1) tədiyyə balansı
- 2) xarici investisiyanın azalması
- 3) iqtisadi inkişaf
- 4) xalqın rifah halı
- 5) məşğulluq

86. Xarici investisiyalardan gözlədiyi faydalara hansı aid deyil?

- 1) kapital yığımında rol oynaması
- 2) texniki tərəqqidə rol oynaması
- 3) inhisarçı strukturun yaradılması
- 4) daxili bazarın hərəkətlənməsi
- 5) əhali arasında məşğulluq yaratması

87. Xarici investisiyalardan gözlədiyi faydalara hansı aid deyil?

- 1) texniki kadrların hazırlanması
- 2) idarəetmə kadrlarının hazırlanması
- 3) tədiyyə balansına müsbət təsir göstərərək kəsinin azaldılmasına istiqamətlənir
- 4) investisiyanın faydalı ömrü
- 5) texniki tərəqqidə rol oynamasına

88. Birbaşa xarici investisiyaların investisiya qoyulan ölkəyə müsbət təsirinə aid deyil?

- 1) Investisiya qoyulan ölkələrdə istehsal olunan mallar istehlakçılara daha aşağı qiymətə verilir
- 2) Investisiya qoyulan ölkələrdə xaricinin az olması istehlakçılar üçün istehsal olunan mallarda ixtisaslaşmanı təmin edir
- 3) Müəyyən malların istehsalına ixtisaslaşan şəxslər mallarını digər ölkələrə sataraq ixracı artırma bilər
- 4) İnkişaf etməkdə olan ölkələr investisiya siyasətində xarici müəssisələrin ölkələrinə daxil ola bilməsi üçün istehsal şərtlərini mənimsəməkdədirlər

5)) Bir ölkədə kim nə qədər istehsal vasitələrinə sahibdirsə, onlar ölkənin idarə edilməsində o qədər söz sahibi olurlar

89. Bir başa xarici investisiyaların investisiya qoyulan ölkəyə müsbət təsirinə nə aid deyil?

- 1)) siyasi və dövlət orqanları xaricilərin təsiri altına düşürlər
- 2) birbaşa xarici investisiya qoyulan ölkənin investisiya yığımında və istehsal gücündə birbaşa artım yaradır
- 3) xarici investorların qoyacağı kapital ilə bu kapitaldan təmin edəcəyi gəlirin təkrar investisiya istiqamətlənməsi ilə istehsal gücünün artması baş verəcək
- 4) məşğulluq imkanları da yaradılacaqdır
- 5) birbaşa xarici investisiyalar investisiya qoyulan ölkəyə müxtəlif yeni texnologiya və müasir idarəetmə biliklərini də gətirmiş olurlar

## MÖVZU 5

90. Birbaşa xarici investisiyaların investisiya qoyulan ölkəyə müsbət təsirinə nə aid deyil?

- 1) Investisiya qoyulan ölkədə yerli sənaye inhisarçı vəziyyətdədirsə, xarici investorun gəlişi ilə daxili rəqabət başlayacaq və yerli müəssisələrin inhisarına son qoyulacaq
- 2) Yerli istehsala hərəkətilik gətiriləcək
- 3)) Birbaşa xarici investisiya qoyulan müəssisələr ölkələrindəki sosial və siyasi təsirlər nəticəsində ətraf mühitin çirklənməsinə və s. səbəb olur
- 4) Investisiya qoyulan ölkənin ümumi daxili məhsulların artmasında rolu
- 5) Birbaşa xarici investisiyaların köməkçi sənayelərin yaradılmasını və eləcə də geridə qalmış ərazilərin inkişafını təmin edə bilər

91. Birbaşa xarici investisiyaların bəzən ölkələr baxımından mənfəətə aid deyil?

- 1) Bir ölkədə kim nə qədər istehsal sahələrinə sahibdirsə, onlar ölkənin idarə edilməsində də o qədər söz sahibi olurlar
- 2) Birbaşa xarici investisiyalar xüsusiyyətlərinə görə müəssisə üzərində birbaşa nəzarət sahibidir
- 3) Bir plana bağlı olmadan ölkəyə girişinə icazə verilən xarici investisiya əsas sektorları ələ keçirmək iqtisadiyyata nəzarət edir.
- 4) Xarici investisiyaların sayı nə qədər artırsa belə də o qədər böyüyər
- 5)) məşğulluq imkanları artır

92. Birbaşa xarici investisiyaların bəzən ölkələr baxımından mənfəətə aid deyil?

- 1) siyasi və dövlət müəssisələri xaricilərin təsiri altına düşür
- 2)) geridə qalmış ərazilərin inkişafını təmin edə bilər

- 3) investisiya qoyularkən ölkədə yerli müəssisələr inkişaf etməmiş ənənəvi istehsallar məşğul olarkən xarici investorların müasir texnologiyadan istifadə etmələri, investisiya qoyulan ölkənin iqtisadi həyatını poza bilər
- 4) yerli iqtisadiyyat daxilində xarici investorlar gömrük rüsumlarından da faydalanaraq həqsız rəqabətdə üstünlüyü əldə edə bilər
- 5) müəssisə inhisarçı vəziyyətinə düşər

93. Birbaşa xarici investisiyaların bəzən ölkələr baxımından mənfəət təsirlərə aid deyil?

- 1) birbaşa xarici investisiyalar yüksək gömrük tarifləri idxalat qadağaları kimi qoruyucu tədbirlərdən də təsirlənməyə bilər
- 2) məhdudiyyətlər yerli istehsalı qoruma məqsədini daşıyır, ancaq xarici investorlar birbaşa investisiya yolu ilə bu maneəni aşırırlar
- 3) xarici investorlar investisiya qoyan ölkəyə yeni texnologiyalar gətirirlər
- 4) xarici investorları istehsal etdikləri xam malı ölkə xaricindən təmin edirlər
- 5) yerli istehsalı xaricdən asılı bir vəziyyətə gətirməkdə və ölkənin valyuta ehtiyatları üzərində mənfəət təsirlər yaradır

94. Birbaşa xarici investisiyaların bəzən ölkələr baxımından mənfəət təsirlərə aid deyil?

- 1) Xarici investorlar investisiya qoyulan ölkədəki işçi qüvvəsinin bol və ucuz olduğundan istifadə edilən texnologiyaları seçmə yoluna gedirlər
- 2) Investorlar investisiya qoyuluşları ölkəni öz ölkələrindəki texnologiyaları almağa məcbur edir
- 3) Investorlar istifadə etmədikləri texnologiyaları istehsal üsullarını investisiya qoyulan ölkələrə daşıyırlar
- 4) Texniki və idarəetmə kadrların hazırlanması
- 5) Bu da investisiya qoyulan ölkənin geri qalmasına səbəb olur.

95. Birbaşa xarici investisiyaların bəzən ölkələr baxımından mənfəət təsirlərə aid deyil?

- 1) xarici investorlar investisiya qoyduqları ölkələrdəki özlərinə sağlıq olan müəssisələrini beynəlxalq bazarlara çıxarmaq onlara rəqib olmasını istəmirlər
- 2) investorlar müəssisəsinə ixracat fəaliyyətini və ya icazə vermirlər, bu da investisiya qoyan ölkənin ixracatçının sıxışdırılmasına səbəb olacaqdır
- 3) əhali arasında məşğulluq yaratmaq
- 4) birbaşa xarici investisiya qoyan müəssisələr öz ölkələrindəki sosial və siyasi təsirlər nəticəsindəki ətraf mühitin çirklənməsinə səbəb olan və istehsal fəaliyyətini həyata keçirir
- 5) birbaşa xarici investisiya qoyan müəssisələr öz ölkələrindəki sosial və siyasi təsirlər nəticəsində insanların sağlamlığına ziyan vuran istehsal fəaliyyətini həyata keçirir

96. İnnovasiya prosesinin modelinə daxil deyil?

- 1) Vəncur sahibkarlığı
- 2) Azərbaycan modeli

- 3) Yapon innovasiya modeli
- 4) Qərbi Avropa modeli
- 5) Strateji Alyans modeli

97. Riskli biznesin yayıldığı sahəyə hansı aid deyil?

- 1) Elektrotexnika
- 2) Informatika
- 3) Rabitə
- 4) Masımqayırma
- 5) Yüngül sənaye

98. Tikintinin titul siyahısında hansı nəzərə alınmır?

- 1) tikinti müddəti
- 2) rayon
- 3) istehsal gücü
- 4) işçilərin siyahı sayı
- 5) əsas fondların smeta dəyəri

99. Tikintinin titul siyahısına hansı aid deyil?

- 1) əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi
- 2) köməkçi işçilərin sayı
- 3) tikinti quraşdırma işlərinin dəyəri
- 4) buraxılacaq məhsulun maya dəyəri
- 5) tikintinin başlama və quraşdırma vaxtı

100. İctimai smeta haqq-hesabına hansı bölmə aid deyil?

- 1) mədəni-məişət xərcləri
- 2) tikinti ərazisinin hazırlanması
- 3) tikintinin əsas obyektləri
- 4) nəqliyyat təsərrüfatı
- 5) rabitə obyektləri

101. İctimai smeta haqq-hesabına hansı bölmə aid deyil?

- 1) yardımçı obyektlər
- 2) maşın və avadanlıqlar
- 3) xidmətedici təyinatlı obyektlər
- 4) enerji təsərrüfatı obyektləri
- 5) su təsərrüfatı

102. İctimai smeta haqq-hesabına hansı bölmə aid deyil?

- 1) kanalizasiya işləri
- 2) yanacaq və qaz təchizayının xarici şəbəkə və qurğuları

- 3)) əsas fondların yaşıllığı
- 4) ərazinin abadlığı
- 5) ərazinin yaşıllığı

103. İctimai smeta haqq-hesabına hansı bölmə aid deyil?

- 1) Müvəqqəti bima və qurğular
- 2) Tikilən müəssisənin müdiriyyətinin saxlanması
- 3) İstismar kadrlarının saxlanması
- 4) Layihə və axtarış işləri
- 5) İstehsalın ixtisaslaşması

104. Maddi və intellektual şərtlərə aid deyil?

- 1) pul vəsaiti
- 2) sanitar gigiyena
- 3) məqsədli bank əmanətləri
- 4) kreditlər
- 5) paylar

105. Maddi və intellektual şərtlərə aid deyil?

- 1) Səhmlər
- 2) Daşınan və daşınmaz
- 3) Elmi-təcrübi və intellektual sərvətləri
- 4) Ekologiya
- 5) Bunların hec biri

106. Maddi və intellektual şərtlərə nə aid deyil?

- 1) Torpaq
- 2) Su ehtiyatı
- 3) Texnoloji biliklər
- 4) Texniki biliklər
- 5) Arxitektura

107. İnvestisiya fəaliyyətinə aid deyil?

- 1) Xalq təsərrüfatların müxtəlif sahələrindəki dövriyyə vəsaitləri
- 2) Elmi texniki məhsul
- 3) Əmlak hüququ
- 4) Əmlak obyektləri
- 5) Kağızlar bazarı

108. Kapital qoyuluşu bazarına hansılar aid deyil?

- 1) Daşınmaz əmlak bazarı
- 2) Qiymətli kağızlar bazarı

- 3) İntellektual hüquq və əmlak bazarı
- 4) İnvestisiya layihələri bazarı
- 5)) İstehsala yönəldilmiş investisiya bazarı

109. İnvestisiya növlərinə aid deyil?

- 1) ətraf mühitin qorunması investisiyaları
- 2) strateji investisiyalar
- 3) sosial məqsədli investisiyalar
- 4) icarə investisiyaları
- 5)) risklə bağlı investisiyalar

110. İlk mənbələrə hansı məlumat aid deyil?

- 1) Müsahibə
- 2) Anket
- 3) Məktub
- 4) Telefon
- 5)) Əmək üzrə sorğu

111. İlk mənbəyə hansı məlumat aid deyil?

- 1) Dövlət statistika komitəsinin hesabatları
- 2) Milli bankın hesabatları
- 3) Birləşmiş millətlər təşkilatlarının tədqiqatları
- 4) TACİS
- 5)) İnternet

112. İlk mənbəyə hansı məlumat aid deyil?

- 1) Dünya bankı
- 2) Beynəlxalq valyuta fondu
- 3) Xüsusi komissiyaların hesabatları
- 4) Özəl tədqiqat və dövrü mətbuat
- 5)) Müsahibə

113. Bazar tədqiqatlarında toplanacaq məlumat növlərinə hansı aid deyil?

- 1) Bazarın rəqabət quruluşu
- 2) Mal və xidmətlərin xüsusiyyətləri
- 3) İstehlakçı davranışları
- 4) Qiymətlər
- 5)) Sosial sığorta ayrılımları

114. Bazar tədqiqatlarında toplanacaq məlumat növlərinə hansı aid deyil?

- 1) Təklif mənbələri
- 2) Bölgü kanalları
- 3) Ölkənin xüsusi şərtləri və mövsümi dəyişmələrlə bağlı məlumatlar
- 4) Dövlətin iqtisadi siyasəti
- 5)) Müəssisələrin sosial vəziyyəti

115. Hansı obyektlərə investisiya qoymaq olmaz?

- 1) Sanitar gigiyena
- 2) Radiasiya
- 3) Ekologiya
- 4) Arxitektura
- 5)) Nou-hau

## MÖVZU 6

116. Kənd təsərrüfatı cəmiyyətin həyatında sosial-iqtisadi səciyyə daşımaqla daha hansı əhəmiyyətə malikdir?

- 1) heç bir əhəmiyyətə malik deyil
- 2)) siyasi və strateji əhəmiyyətə malikdir
- 3) sosial əhəmiyyətə
- 4) iqtisadi əhəmiyyətə
- 5) bunların hamısına

117. Kənd təsərrüfatının siyasi əhəmiyyətini nə səciyələndirir?

- 1) ərzaq məhsullarının qıtlığı
- 2) istehlak bazarında kəskin qiymət artımı
- 3) cəmiyyətdə yarana biləcək ziddiyyətlər
- 4) sabitliyin pozulması
- 5)) bunların hamısı

118. Kənd təsərrüfatının özünəməxsus xüsusiyyətləri bunlardan hansıdır?

- 1) kənd təsərrüfatı istehsalının təbii-iqlim şəraitindən asılılığı
- 2) k/t-da gərginliyin riskli olması
- 3) aqrar istehsalda torpağın əsas istehsal vasitəsi kimi çıxış etməsi
- 4)) bunların hamısı
- 5) bunların heç biri

119. Aqrar istehsalda iqtisadi subyektlərin tədiyyə qabiliyyətinin aşağı düşməsi nələrə çətinləşdirir?

- 1)) yeni texnologiyaların və elmi-texniki naliyyətlərin öyrənilməsini
- 2) k/t-ı istehsalının öyrənilməsi
- 3) əkinçiliyin öyrənilməsi
- 4) heyvandarlığı öyrənilməsi
- 5) bunların heç biri

120. İslahatların aparılması nəticəsində nələr baş vermişdir?

- 1) k/t-ı geriləmiş
- 2)) iqtisadiyyatın aqrar bölməsi tamamilə özəlləşdirilmiş
- 3) k/t-nın inkişafı dondurulmuş
- 4) bunların hamısı
- 5) bunların heç biri

121. Bu k/t-ı məhsullarının hansı emal mərhələsindən keçir?

- 1) pambıq
- 2) tütün
- 3) çay
- 4) taxıl
- 5)) bunların hamısı

122. Emal sənayesi aqrar sahənin inkişafında mühüm rol oynayır və daha nələrə xidmət edir?

- 1)) maddi-texniki təchizatın formalaşmasına
- 2) maddiyyata
- 3) mənəviyyata
- 4) bunların hamısına
- 5) bunların heç birinə

123. Respublikada süd emalı hansı regionda yerləşdirilir?

- 1)) Bakı-Abşeronda
- 2) Bərdədə
- 3) Gəncədə
- 4) bunların hamısı
- 5) bunların heç birində

124. Əmək bazarı nəyə deyilir?



- 1)) ölkədəki insan gücü əməyin təklif olunması və tələbinin yerləşdiyi sahəyə deyilir
- 2) alqı-satqıya
- 3) alverə
- 4) bazara
- 5) bunların heç birinə

125. Əmək bazarını nəzəri cəhətdən neçə yerə bölmək olar?

- 1) 3 yerə
- 2) 10 yerə
- 3) 5 yerə
- 4) 2 yerə
- 5) 100 yerə

126. İdeal əmək bazarı nə ilə formalaşır?

- 1) rəqabətin olmaması ilə
- 2) ölkədə mövcud olan xalis rəqabətin olması ilə
- 3) əməyin təklifi ilə
- 4) bunların hamısı ilə
- 5) bunların heç biri ilə

127. İdeal əmək bazarının mövcudluğu üçün nə lazımdır?

- 1) ideal iş qüvvəsi
- 2) ideal iş şəraiti
- 3) ideal işçi
- 4) bunların hamısı
- 5) bunların heç biri

128. Təbii əmək bazarı nədir?

- 1)) xalis rəqabətin olmadığı bir bazar
- 2) kolxoz bazarı
- 3) alqı-satqı məntəqəsi
- 4) bunların heç biri
- 5) bunların hamısı

129. Yeni iqtisadi münasibətlər şəraitində respublikamızda meydana çıxan ən mühüm problem nədir?

- 1) tələb

- 2) təklif
- 3)) əhalinin məşğulluğunun səmərəli şəkildə təşkili
- 4) bunların heç biri
- 5) bunların hamısı

130. Bir iqtisadi sistemdən digər iqtisadi sistemə keçid nə ilə müşahidə olunur?

- 1)) iqtisadiyyatın bütün sahələrində böhranla müşahidə olunur
- 2) respublikanın çiçəklənməsi ilə
- 3) gəlirin artması ilə
- 4) bunların heç biri
- 5) bunların hamısı

131. İqtisadi böhran nə ilə nəticələnir?

- 1) işsizliyin yaranması ilə
- 2) əmək bazarında vəziyyət gərginləşir
- 3) mal qıtlığı yaranır
- 4)) bunların hamısı
- 5) bunların heç biri

132. Əmək bazarında yaranmış gərginliyin azaldılmasında nə mühüm yer tutur?

- 1)) işçilərin yeni peşə və ixtisaslara yiyələnmələri
- 2) işsizliyin aradan qaldırılması
- 3) işsizliyin yumşaldılması
- 4) bunların heç biri
- 5) bunların hamısı

133. Respublikada əmək bazarında yaranmış gərginliyi azaltmaq hansı tədbirləri həyata keçirmək lazımdır?

- 1) yeni iş yerinə uyğun peşə ixtisaslara yiyələnmiş kadrlar hazırlanması
- 2) əmək bazarında tələb və təklif prinsipləri nəzərə alınmalıdır
- 3) gənclərin peşə və ixtisaslara yiyələnmək imkanları genişləndirilməli
- 4) bunların heç biri
- 5)) bunların hamısı

134. Əmək bazarının formalaşması hansı prinsiplərə əsaslanır?

- 1) işçi qüvvəsinin təklif azadlığı
- 2) işçi qüvvəsinin tələbat azadlığı
- 3) əmək ödənişlərinin sərbəstləşməsi

- 4) əmək miqrasiyasının sərbəstləşməsi
- 5)) bunların hamısı

135. Əmək bazarının əsas tərkib hissəsi nədir?

- 1) bazardır
- 2) kəndli (fermer) təsərrüfatlardır
- 3) kooperativlərdir
- 4)) infrastrukturdur
- 5) bunların hamısıdır

136. Əmək bazarının əsas tərkib hissəsi olan infrastruktur nələri tənzimləyir?

- 1) işə düzəlməni
- 2) peşə yönümlü
- 3) peşə hazırlığını
- 4) işçi qüvvəsinin tələb və təklif arasında tarazlığı
- 5)) bunların hamısını

137. Gizli əmək bazarı nədir?

- 1)) qeyri rəsmi müqavilə və kontraktla işləyən
- 2) rəsmi müqavilə ilə işləyən
- 3) belə bir əmək bazarı yoxdur
- 4) bunların hamısı
- 5) bunların heç biri

138. Əmək bazarının inkişafı üçün nə ilə yaxından məşğul olunmalıdır?

- 1) məşğulluq sahəsinin inkişaf mexanizminin formalaşması
- 2) məşğulluğun peşə-ixtisas strukturunun proqnozlaşdırılması
- 3) əmək ehtiyatlarının hazırlığı
- 4) peşə dəyişmə prosesinin tənzimlənməsi
- 5)) bunların hamısı

139. ASK sistemində müxtəlif təsərrüfatçılıq formalarının inkişafı nələri tələb edir?

- 1) peşəkar kadr hazırlığını
- 2) onların peşə tərkibinin kökündən dəyişməsini
- 3) yeni tipli işçilərin təkrar istehsalını
- 4)) bunların hamısı
- 5) bunların heç biri

140. Müvəqqəti məşğulluq nədir?

- 1)) vətəndaşların müəyyən müddət ərzində ictimai səmərəli fəaliyyəti
- 2) işə götürənlərin boş olan iş yeri
- 3) iş qüvvəsi tələb edən iş yeri
- 4) bunların heç biri
- 5) bunların hamısı

141. Vakansiya nədir?

- 1) əmək qabiliyyətli şəxslərin müstəqil surətdə özünü işlə təmin edilməsi
- 2) işə götürənlərin boş olan və iş qüvvəsi tələb edən iş yeri
- 3) sosial müdafiəyə xüsusi ehtiyac
- 4) bunların hamısı
- 5) bunların heç biri

MÖVZU 7

142. Əmək bazarı nədir?

- 1)) iş qüvvəsinə olan tələb və təklifin məcmusu
- 2) əmək fəaliyyətinə ilk dəfə başlamaq
- 3) işə götürənlərin boş olan iş yeri
- 4) əmək qabiliyyətli şəxslərin müstəqil surətdə işlə təmini
- 5) bunların hamısı

143. Dövlət siyasətinin əsas istiqamətləri bunlardan hansılardır?

- 1) vətəndaşların qanun çərçivəsində həyata keçirilən əmək və sahibkarlıq təşəbbüsünün müdafiə edilməsi
- 2) əmək fəaliyyətinin və məşğulluq növünün seçilməsində vətəndaşların öz iradəsini sərbəst idarə etməsinə şərait yaradılması
- 3) işsizlərin sosial müdafiəsinin təmin edilməsi
- 4) bunların heç biri
- 5) bunların hamısı

144. Ərazi məşğulluq proqramı iqtisadiyyatın hansı sahələri üzrə işlənib hazırlanır?

- 1) müəssisələr
- 2) təşkilatlar
- 3) inzibati rayonlar

- 4) şəhərlər
- 5)) bunların hamısı

145. Ərazi işçi qruplarının vəzifələrinə bunlardan hansı daxil edilir?

- 1) vacib məlumatlar və informasiyalarla təmin edilmə
- 2) hazırlıq mərhələsində formaların doldurulması
- 3) ƏMP-nin iqtisadiyyatın inkişaf göstəriciləri ilə uyğunlaşdırılması
- 4) bunların heç biri
- 5)) bunların hamısı

146. Ərazi məşğulluq proqramında neçə bölmə müəyyən edilib?

- 1) 3
- 2) 4
- 3)) 5
- 4) 6
- 5) 7

147. Ərazi məşğulluq proqramının I bölməsinə bunlardan hansı aid edilir?

- 1) məşğulluq və işsizliyin tənzimlənməsində əmək bazarının rolu
- 2) əmək bazarının hesablanması
- 3)) iqtisadi və sosial demoqrafik inkişafın əsas istiqaməti
- 4) bunların heç biri
- 5) bunların hamısı

148. Ərazi məşğulluq proqramının II hissəsinə bunlardan hansı aid edilir?

- 1)) məşğulluq və işsizliyin tənzimlənməsində əmək bazarının rolu
- 2) əmək bazarının hesablanması
- 3) kadrların peşə hazırlığı
- 4) sərbəst işlərin və qeyri-məşğul əhəlinin yeni işə hazırlanması
- 5) bunların hamısı

149. Ərazi məşğulluq proqramının III hissəsinə bunlardan hansı aiddir?

- 1) kadrların peşə hazırlığı
- 2) yeni işə hazırlanması
- 3) iqtisadi inkişafın istiqaməti
- 4)) əmək bazarının hesablanması
- 5) bunların hamısı

150. Müasir dövrdə ASK-nın inkişafının başlıca istiqaməti nədən ibarətdir?

- 1) torpaqların artırılması
- 2) işçilərin çoxaldılması
- 3) texniki təmirin gücləndirilməsi
- 4) ekstensiv inkişaf
- 5) intensiv inkişaf

151. ASK-da elmi-texniki tərəqqinin sürətlənməsi və onun nailiyyətlərinin tətbiqi nəyin inkişafına səbəb olur?

- 1) əmək haqqının
- 2) ekstensiv inkişafın
- 3) iqtisadi münasibətlərin
- 4) intensivləşmənin
- 5) ixtisaslaşmanın

152. ASK-da geniş təkrar istehsala hansı yollarla nail olunur?

- 1) torpaqların genişlənməsi
- 2) intensiv və ekstensiv inkişaf
- 3) maddi maraq
- 4) əhali artımı
- 5) əməyin təşkili

153. Məhsul istehsalının artırılmasına torpaqların genişləndirilməsi və obyektlərin artırılması hesabına nail olunması inkişafın hansı istiqamətidir?

- 1) istehsalın ixtisaslaşması
- 2) istehsalın təmərküzləşməsi
- 3) ekstensiv
- 4) intensiv
- 5) məqsəduyğun

154. ASK-da ekstensiv inkişaf şəraitində əmək və vəsait sərfi nəyə yönəldilir?

- 1) kadr hazırlığına
- 2) əhalinin artmasına
- 3) əhali yer dəyişmələrə
- 4) istehsal sahələrinin genişləndirilməsinə
- 5) əmək sərfinin azalmasına

155. İstehsalın keyfiyyətcə dəyişməsi, yenidən qurulması, müasirləşməsi, elmi-texniki tərəqqinin sürətlənməsi istehsalın inkişafının hansı istiqamətini əks etdirir?

- 1) ekstensiv
- 2) intensiv
- 3) sosial-iqtisadi
- 4) regional
- 5) qarışıq inkişaf

156. ASK-da istehsalın intensiv inkişafı nəyə əsaslanır?

- 1) istehsal xərcinin azalmasına
- 2) əmək sərfinin aşağı salınmasına
- 3) əmək və vəsaitin vahid məqsədə cəmləşməsi
- 4) kadr hazırlığına
- 5) əmək haqqının artırılmasına

157. ASK-da intensivləşmə əmək və vəsaitin hansı torpaq sahəsində cəmləşməsini və onlardan səmərəli istifadəni nəzərdə tutur?

- 1) cəmi torpaqlarda
- 2) əkin yerində
- 3) çoxillik əkmələrdə
- 4) kənd təsərrüfatına yararlı sahədə
- 5) məqsədəuyğun hesab olunan sahədə

158. ASK-da intensiv inkişaf şəraitində istehsal üsullarının dəyişdirilməsini, texnika və texnologiyanın yaxşılaşmasını nə tələb edir?

- 1) əməyin təşkili
- 2) istehsalın strukturu
- 3) əmək və vəsait qoyuluşu
- 4) satış üsulları
- 5) təchizat formaları

159. ASK sistemində torpaqdan, istehsal resurslarından, texnologiyadan, əsaslı vəsait qoyuluşundan intensivləşmənin nəyi asılıdır?

- 1) dinamikası
- 2) təşkili qaydası
- 3) hərəkət forması

- 4)) səviyyəsi
- 5) dəyişilməsi

160. ASK-da intensivləşmə müqayisə nəticəsində müəyyənləşdirilən hansı göstəricidir?

- 1) dəyişən
- 2) mütləq
- 3) keyfiyyət
- 4)) nisbi
- 5) dinamik

161. Təsərrüfat, müəssisə və kollektivlərin birinin digərinə nisbətən intensivlik səviyyəsinin yuxarı, aşağı, zəif və s. olması nə ilə müəyyən edilir?

- 1) maya dəyəri ilə
- 2) əmək sərfi ilə
- 3) istehsal xərci ilə
- 4) mexanikləşmə ilə
- 5)) müqayisə ilə

162. ASK-da intensivlik səviyyəsinin müəyyən edilməsində istifadə olunan müqayisələr hansı təyinatla malikdir?

- 1) dəyişən
- 2) dinamik
- 3)) ümumi və xüsusi
- 4) sabit
- 5) qeyri-sabit

163. ASK-da intensivlik səviyyəsini müəyyən edən ümumi və xüsusi təyinatlı müqayisələr hansı formaya malikdir?

- 1) nisbi
- 2) dəyişən
- 3) sabit
- 4)) dəyər və natura
- 5) dinamik

164. Təsərrüfatlarda intensivlik səviyyəsi müəyyən edilərkən hansı təyinatlı müqayisədən istifadə olunur?



- 1) mütləq
- 2) nisbi
- 3) dəyişən
- 4) sabit
- 5) ümumi

165. Ayrı-ayrı konkret sahələrdə intensivlik səviyyəsi müəyyən edilərkən hansı təyinatlı müqayisədən istifadə olunur?

- 1) ümumi
- 2) xüsusi
- 3) dəyişən
- 4) sabit
- 5) nisbi

166. Kənd təsərrüfatında intensivliyin ümumi səviyyəsi necə müəyyən edilir?

- 1) Əsas fond və cari xərcinin cəminin torpaq vahidinə nisbəti ilə
- 2) Torpağa düşən cəmi fondla
- 3) Torpağa düşən cəmi xərcə
- 4) Təsərrüfatın gəliri ilə
- 5) Əldə edilən mənfəət ilə

167. Əsas fondlarla istehsal xərci arasında nisbət müxtəlif olan təsərrüfatlarda fonda görə intensivlik səviyyəsi necə hesablanır?

- 1) Təsərrüfatın fondlarının dəyəri ilə
- 2) Əsas fondların torpaq vahidinə nisbəti ilə
- 3) Əkin yerinin quruluşu ilə
- 4) Əsas fondların quruluşu ilə
- 5) Əkin yerinin çoxalması ilə

168. Əsas fondla cari istehsal xərci arasında nisbət müxtəlif olduğu şəraitdə intensivlik səviyyəsi cari istehsal xərci üzrə necə hesablanır?

- 1) İstehsal xərcinin çoxalması ilə
- 2) İstehsal xərcinin strukturunun dəyişməsi ilə
- 3) Torpaq sahəsinin artması ilə
- 4) Torpaq vahidinə düşən istehsal xərci ilə
- 5) İstehsal xərcinin azalması səviyyəsi ilə

## MÖVZU 8

169. ASK-da intensivləşmənin iqtisadi səmərəliliyi öz əksini nədə tapır?

- 1)) Məhsul istehsalının çoxalmasında
- 2) Əmək şərtinin artmasında
- 3) Əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsində
- 4) İstehsal xərcinin artmasında
- 5) Satılan məhsulun çoxalmasında

170.İntensivləşmənin iqtisadi səmərəliliyi necə hesablanır?

- 1)) Ümumi məhsulun (gəlir, mənfəət) əmək şərtinə nisbəti ilə
- 2) Ümumi məhsulun gəlirinə nisbəti ilə
- 3) Ümumi məhsulun işçilərin sayına nisbəti ilə
- 4) Ümumi məhsulun torpağa nisbəti ilə
- 5) Ümumi məhsulun fonda nisbəti ilə

171.ASK-da intensivləşmənin iqtisadi mahiyyəti nədən ibarətdir?

- 1) Məhsul istehsalının artırılmasından
- 2) İstehsalın strukturunun dəyişilməsindən
- 3) Kapitalın torpaqlar arasında bölüşdürülməsindən
- 4) Kapitalın strukturunun təkmilləşdirilməsindən
- 5)) Kapitalın eyni torpaq sahəsində cəmlənməsindən

172. ASK-da ekstensiv inkişaf nədir?

- 1) İstehsal olunan məhsulun artması
- 2)) İstehsal sahələrinin genişlənməsi
- 3) İstehsal strukturunun dəyişməsi
- 4) əkin sahəsinin azalması
- 5) məhsuldarlığın yüksəlməsi

173. Heyvandarlığın intensiv inkişafı üçün nəyə nail olunmalıdır?

- 1) Yalnız cins tərkib yaxşılaşmalıdır
- 2) Yalnız maddi-texniki baza möhkəmlənməlidir
- 3) Yalnız yemçilik inkişaf etdirilməlidir
- 4) İstehsalın və əməyin təşkili yaxşılaşmalıdır
- 5)) Bunların hamısına nail olunmalıdır

174. Aqrar sferada innovasiya nə deməkdir?

- 1) texniki tərəqqidir
- 2) əmək vasitəsidir
- 3) yaradıcılıq fəaliyyətinin nəticəsidir
- 4) köhnə texnologiyanın tətbiqidir
- 5) əsaslı vəsait qoyuluşudur

175. Aqrar sferada innovasiya əsasən nə ilə xarakterizə olunur?

- 1) iqtisadiyyata qoyulan vəsaitin nəticəsi ilə
- 2) cəmiyyətin inkişafı ilə
- 3) elmi-texniki tərəqqinin (ETT) əsas tərəfi kimi
- 4) iqtisadiyyatın inkişafı kimi
- 5) yeni istehsal növləri kimi

176. Aqrar sferada yeni texnologiyanın tətbiqində əsas qoyuluşlar hansı istiqamətə yönəldilir?

- 1) istehsalın ixtisaslaşmasına
- 2) innovasiyanın inkişafına
- 3) istehsalın intensivləşməsinə
- 4) əməyin təşkilinə
- 5) istehsalın idarə edilməsinə

177. Aqrar sferada daxili və xarici bazarlarda rəqabət qabiliyyətli məhsul istehsalında investisiya nəyi təmin edir?

- 1) istehsalın idarə edilməsi
- 2) istehsalın təmərküzləşməsi
- 3) köhnə texnologiyadan istifadə
- 4) lizinq xidmətindən istifadə
- 5) yeni növ texnika və texnologiyanın tətbiqi

178. Aqrar sferada innovasiya fəaliyyəti özünü hansı formada biruzə verir?

- 1) elmi-texniki tərəqqinin əsas tərəfi kimi
- 2) inkişafın əsas hissəsi kimi
- 3) istehsala xərclərin artması kimi
- 4) ixtisaslaşmanın dərinləşməsi kimi
- 5) əsas fondlardan istifadə

179. Aqrar sferada ETT nədir?

- 1)) elm və texnikanın inkişafı
- 2) istehsalın intensiv inkişafı
- 3) köhnə texnologiyanın tətbiqi
- 4) əməyin stimullaşdırılması
- 5) istehsala vəsait qoyuluşu

180. EET nəyin dəyişməsinə və inkişafına təsir göstərir?

- 1) istehsalın strukturunun dəyişməsinə
- 2) əmək vasitələrinin dəyişməsinə
- 3) təsərrüfat formalarının dəyişməsinə
- 4) maşın və mexanizmlərin dəyişməsinə
- 5) istehsalın texnologiyasının dəyişməsinə

181. Aqrar sferada ETT-nin inkişafı nəyə şərait yaradır?

- 1) enerji gücünün azalmasına
- 2) xərclərin artmasına
- 3) əmək məsrəflərinin çoxalmasına
- 4) ehtiyatlardan səmərəli istifadəyə
- 5) resurslardan səmərəsiz istifadəyə

182. Aqrar sferada EET-nin inkişafı nəyə əsaslanır?

- 1)) iqtisadi və bioloji qanunlara
- 2) EET məxsus qanunlara
- 3) təbii iqlim şəraitinə
- 4) regional xüsusiyyətlərə
- 5) istehsalın inkişafına

183. İnvestisiya tətbiqi planında göstəriləcək əsas işlərə hansı aid deyil?

- 1)) elmi-tədqiqat işləri
- 2) layihənin hazırlanması
- 3) ərazinin satın alınması
- 4) ərazinin inşaata əlverişli vəziyyətə gətirilməsi
- 5) inşaat layihələrinə hazırlanmasına gətirilməsi

184. İnvestisiya tətbiqi planında göstəriləcək əsas işlərə hansı aid deyil?

- 1)) texnologiyanın əldə edilməsi

- 2) istehsal obyektinin təşkili
- 3) avadanlığın yerləşmə planının hazırlanması
- 4) investisiya mərhələsində fəaliyyət göstərilməsi
- 5) yol, su, elektrik və kanalizasiya işlərinə başlanılması

185. İnvestisiya tətbiqi planında göstəriləcək əsas işlərə hansı aid deyil?

- 1)) mərhələlərin sayı
- 2) investisiya üçün inşaat işlərinin aparılmasına icazənin verilməsi
- 3) avadanlığın seçilməsi
- 4) avadanlığın sifariş verilməsi
- 5) istehsala keçid mərhələsindəki əməkdaşların cəlb edilməsi

186. İnvestisiya tətbiqi planında göstəriləcək əsas işlərə hansı aid deyil?

- 1)) tullantılardan istifadə
- 2) istehsala keçid mərhələsindəki əməkdaşların ixtisaslaşdırılması
- 3) xammal mərhələlərinin tətbiqi
- 4) xammal mənbəyilə əlaqənin qurulması
- 5) istehsal obyektinin tamamlanması

187. İnvestisiya tətbiqi planında göstəriləcək əsas işlərə hansı aid deyil?

- 1)) lisenziya müqavilələri
- 2) istehsal obyektində avadanlığın montajı
- 3) sosial obyektlərin tamamlanması
- 4) sınaq istehsalına başlanma
- 5) rəsmi istehsala keçid

188. Beynəlxalq investisiyalarda müştərək müəssisəyə hansı sahədə rast gəlmirik?

- 1)) metallurgiya
- 2) neft sənayesi
- 3) neft kimya
- 4) neft hasilatı
- 5) neftin nəql edilməsi

189. Layihələr arasında seçim apararkən almırlar?

- 1)) investisiyanın dəyərləndirilməsi
- 2) investisiya qərarının qəbul edilə bilməz
- 3) tələbatın müəyyən edilməsi
- 4) qiymətlər, xərclər və maliyyə mövzularda məlumatlara sahib olması

5) alternativ istehsal üsulları

190. İnvestisiyanın faydalı ömrünə təsir etmir?

- 1)) investisiyanın dəyərləndirilməsi
- 2) investisiyanın mallarının xüsusiyyətləri
- 3) istehsal edilən məhsulun tələb miqdarına
- 4) istehsal müddətində istifadə olunacaq xammal ehtiyatı
- 5) texnologiyaya görə

191. İnvestisiya qoyduqda qazancın böyüklüyünə hansı məlumat aid deyil?

- 1)) tələbatın müəyyən edilməsi
- 2) investisiya xərclərinin miqdarı
- 3) investisiyanın faydalı ömrü
- 4) müəssisənin fəaliyyəti boyunca əldə edəcəyi gəlirlər
- 5) istehsal müddətindəki xərclər

192. İnvestisiya qoyduqda faydalı səmərəliliyini müəyyən etmək hansı məlumatlar lazım deyil?

- 1)) alternativ istehsal üsulları
- 2) daxili kapital
- 3) xarici kapital
- 4) bazardakı cari faiz nisbətləri
- 5) investisiyanın faydalı ömrü

193. İnvestisiya xərclərinə nə aid deyil?

- 1)) investisiyanın ömrü
- 2) layihə xərcləri
- 3) patent
- 4) nou-hau
- 5) ərazinin qiyməti

194. İnvestisiya xərclərinə nə aid deyil?

- 1)) layihənin dəyərləndirilməsi
- 2) ərazinin təşkili
- 3) inşaat işləri
- 4) rabitə xərcləri
- 5) avadanlıqlara sərf olunan xərcləri

## MÖVZU 9

195. İnvestisiya xərclərinə nə aid deyil?

- 1)) müəssisənin maliyyə mənbələri
- 2) idxal və gömrük xərcləri
- 3) montaj xərcləri
- 4) ümumi xərclər
- 5) nəqliyyat vasitələri

196. İnvestisiyanın faydalı ömrünə nə aid deyil?

- 1)) statistik metodun tətbiqi
- 2) investisiya mallarının xüsusiyyətləri
- 3) istehsal edilən məhsula tələbat
- 4) istehsal müddətindən istifadə
- 5) istehsal müddətində istifadə olunacaq xammal ehtiyatları və texnologiyaya görə

197. Gəlir (Proformo) cədvəlində layihənin istifadə müddətində nə göstərilir?

- 1)) istehsal müddətindəki xərclər
- 2) hər ilə aid satış miqdarı
- 3) satılan malların maya dəyəri
- 4) illərə aid satış və idarəetmə xərcləri
- 5) uzun müddətli borc faizləri

198. Gəlir (Proformo) cədvəlində layihənin istifadə müddətində nə göstərilir?

- 1)) enerji xərclərində dəyişikliklər
- 2) vergidən əvvəlki mənfəət
- 3) ödəniləcək vergilər
- 4) illərə aid idarəetmə xərcləri
- 5) vergidən sonra qalan gəlir

199. Gəlir cədvəlini (Proformo) hesablayarkən fərz olunanlara nə aid deyil?

- 1)) ödəniləcək vergilər
- 2) istehsal gücü
- 3) bazar şərtləri
- 4) bazardakı qiymət
- 5) maya dəyəri

200. Gəlir cədvəlini (Proformo) hesablayarkən fərz olunanlara nə aid deyil?

- 1)) vergidən əvvəlki mənfəət
- 2) işçi əməyinin haqları
- 3) enerji xərcləri
- 4) bazar şərtləri
- 5) xammalın maya dəyəri

201. İnvestisiya üçün vacib olan maliyyə mənbələrinə nə aid deyil?

- 1)) istehsal müddətindəki xərclər
- 2) maya dəyəri
- 3) ölkədə tətbiq edilən iqtisadi siyasət
- 4) inflyasiya nisbətləri
- 5) investisiya qoyulan ölkənin risk səviyyəsi

202. Xarici investisiya qoyuluşu qərarlarının həyata keçirilməsinə hansı aid deyil?

- 1)) investisiya xərclərinin miqdarı
- 2) inhisarçı strukturun yaradılması
- 3) texnoloji ixtiranın tətbiqi
- 4) lisenziya hüquqlarından gəlirin əldə edilməsi
- 5) əmək resurslarının tətbiqi

203. Texnologiyanın müasir texnologiya xüsusiyyəti daşınması şərtlərinə nə aid deyil?

- 1)) əmək resurslarına çəkilən xərcləri azaltmaq
- 2) fəaliyyət göstərilən sənaye sahəsində tədqiqat inkişaf etdirməyə fasiləsiz olaraq maliyyə vəsaitlərinin ayrılması
- 3) texnoloji ixtiranın sənaye sektoruna tətbiqi uzun, istehsal və ticarət tətbiqi isə qısa bir vaxtda olmalıdır
- 4) ölkələr üçün strateji əhəmiyyət kəsb etməlidir
- 5) tədqiqat – inkişaf etdirmə fəaliyyətlərində beynəlxalq əməkdaşlığa və rəqabətə əhəmiyyət verilməlidir

204. İstehsal resurslarına nə aid deyil?

- 1)) kommersiya krediti
- 2) əmək resursları
- 3) kapital
- 4) təbii resurslar



5) texnologiya və təşəbbüskarlıq qrupları

205. Ölkə riskinin müəyyən edilməsində hansı üsuldan istifadə edilmir?

- 1)) kommersiya riski
- 2) cədvəl üsulu
- 3) statistik təhlil
- 4) fərziyyə üsulu
- 5) iqtisadi, sosial amillər

206. Fərziyyələr üsulunda hansı iqtisadi göstəricidən istifadə edilmir?

- 1)) ölkə riski
- 2) pul siyasətinin təsirli olması
- 3) hökumətin maliyyə siyasəti
- 4) investisiyalara qarşı hökumətin münasibətləri
- 5) idarəetmənin keyfiyyəti

207. Birbaşa xarici investisiya qoyuluşuna qərar verən müəssisə ölkədə satışı təşkil etmək üçün nədən istifadə edilmir?

- 1)) lisenziya hüquqlarından gəlirin əldə edilməsi
- 2) istehsal avadanlıqları
- 3) texnoloji inkişaf
- 4) xarici texnologiyadan istifadə
- 5) inhisar vəziyyətdən faydalanma

208. Maliyyə investisiyası nədir?

- a) əsas fondların yaradılmasına yönəldilən investisiyadır;
- b) daşınmaz əmlakın alınmasına yönəldilən investisiyadır;
- c) əmək haqqının ödənilməsinə yönəldilmiş investisiya qoyuluşudur;
- d) investisiya portfelinin formalaşdırılması üçün qiymətli kağızların alınmasına yönəldilən investisiyadır;
- e) əsasən istehsal vasitələrinə, istehsal, sosial və infrastruktur obyektlərinə, istehsal prosesinə uzunmüddətli vəsait qoyuluşudur;

209. Portfel investisiyası:

- a) müəssisənin fəaliyyətinə nəzarət etmək imkanı verir;
- b)) müəssisənin fəaliyyətinə nəzarət etmək imkanı vermir;
- c) ancaq kredit şəklində olur;
- d) ancaq səhm şəklində olur;
- e) ancaq veksəl şəklində olur;

210. İnvestisiya siyasəti dedikdə:

- a) investisiya strategiyasının hazırlanması prosesi başa düşülür;
- b) investisiya layihəsinin hazırlanması prosesi başa düşülür;
- c) investorlara vergi güzəştlərinin edilməsi başa düşülür;
- d) investorlara digər güzəştlərinin edilməsi başa düşülür;
- e) investisiya qoyuluşlarının əsas istiqamətlərini iqtisadiyyatın aparıcı sahələrində cəmləşdirilməsi üzrə kompleks tədbirləri müəyyən edən təsərrüfat qərarlarının məcmusu başa düşülür;

211. İnvestor dedikdə:

- a) müəssisənin kreditorları başa düşülür;
- b) müəssisənin debitorları başa düşülür;
- c) güclü maliyyə imkanlarına malik olan hüquqi şəxslər başa düşülür;
- d) güclü maliyyə imkanlarına malik olan fiziki şəxslər başa düşülür;
- e) özünün maddi və intellektual sərvətlərinin birbaşa və yaxud dolayı şəkildə investisiya obyektlərinə qoyulması haqqında qərar çıxarmış subyektlər başa düşülür;

212. Aşağıdakılardan hansını kapital əmələ gətirən investisiyaya aid etmək olmaz?

- a) yeni müəssisələr tikilməsinə investisiya qoyuluşu;
- b) qiymətli kağızların alınmasına investisiya qoyuluşu;
- c) fəaliyyət göstərən müəssisələrin genişləndirilməsinə investisiya qoyuluşu;
- d) müəssisənin texniki cəhətdən yenidən investisiya qoyuluşu;
- e) müəssisənin texniki cəhətdən yenidən qurulmasına investisiya qoyuluşu;

213. İnvestisiya qoyuluşunun həyata keçirilməsi haqqında qərarın qəbul olunmasına təsir göstərən amillərə aid deyil:

- a) iqtisadi inkişaf səviyyəsi;
- b) dövlətin büdcə və vergi siyasəti;
- c) dövlətin sosial siyasəti və hökumətin tərkibi;
- d) tələbin səviyyəsinin dəyişməsi prosesi;
- e) təklifin səviyyəsinin dəyişməsi prosesi;

214. Yeniliyin tipinə görə innovasiyalar aşağıdakı kimi qruplaşdırılır:

- a) radikal, kombinəlaşdırılmış, modifikasiya edilmiş
- b) əvəzləyici, ləğvedici, qaytarıcı, tamamilə yeni (analoqu olmayan)
- c) dəqiq, sistemli, strateji
- d) material-texniki, sosial, iqtisadi, təşkilati-idarəetmə, hüquqi, ekoloji
- e) texniki-texnoloji, təşkilati-iqtisadi, ictimai (istehsaldan kənar)

215. Aşağıdakı fəaliyyətlərdən hansı biri müəssisənin innovasiya fəaliyyətinə aid edilə bilməz?

- a) iqtisadi dövriyyədə reallaşdırılacaq yeni yaxud təkmilləşdirilmiş məhsulun və ya texnoloji prosesin yaradılmasına istiqamətlənmiş elmi-tədqiqat, təcrübə-konstruktor və texnoloji işləmələrin yerinə yetirilməsi;
- b) innovasiya infrastrukturunun yaradılması və inkişaf etdirilməsi;
- c) intellektual mülkiyyət obyektlərinə və məxfi elmi və texnoloji informasiyaya hüquqların əldə edilməsi, ötürülməsi və qorunması;
- d)) yeni proseslərin, məhsulların və məmulatların sınağının lisenziyalasdırılması və standartlaşdırılması;
- e) istehsalın texnoloji cəhətdən yenidən təchiz edilməsinin və hazırlığının həyata keçirilməsi;

216. Yeniliklərin tətbiqində özəl şirkətlərin son məqsədi:

- a) satış bazarlarını genişləndirməkdir
- b) məhsulun keyfiyyətini yüksəltməkdir
- c)) öz mənfəətini artırmaqdır
- d) istehlakçıların tələbatını daha dolğun ödəməkdir
- e) rəqabət qabiliyyətini artırmaqdır

217. İntellektual mülkiyyətə nə daxildir?

- a) kəşflər, ixtiralar, mal və xidmətlər, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar)
- b) kəşflər, ixtiralar, lisenziyalar, mülkiyyət hüquqları, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), incəsənət əsərləri
- c) kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, sənaye məhsulları, xidmətlər, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), incəsənət əsərləri
- d)) kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), incəsənət əsərləri
- e) kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), xidmətlər, lisenziyalar

218. Yenilik dərəcəsinə və sələfi ilə müqayisəsinə görə innovasiyalar aşağıdakı kimi qruplaşdırılır:

- a) texniki-texnoloji, təşkilati-iqtisadi, ictimai (istehsaldan kənar)
- b) material-texniki, sosial, iqtisadi, təşkilati-idarəetmə, hüquqi, ekoloji
- c)) əvəzləyici, ləğvedici, qaytarıcı, tamamilə yeni (analoqu olmayan)
- d) dəqiq, sistemli, strateji
- e) radikal, kombinəşdirilmiş, modifikasiya edilmiş

219. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin investisiya fəaliyyətinə aid deyil?

- a) investisiya strategiyasının müəyyən olunması;
- b)) strateji idarəetmənin həyata keçirilməsi;

- c) investisiya layihələndirilməsi;
- d) layihənin və investisiyanın faktiki səmərəliliyinin təhlili;
- e) strateji planlaşdırmanın həyata keçirilməsi;

220. İnvestisiya layihələrinin qiymətləndirilməsində istifadə olunan diskontlaşdırılmış qiymətləndirməyə əsaslanan üsula aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- a) Xalis cari dəyər;
- b) Rentabellik indeksi;
- c) İnvestisiyanın ödənilmə müddəti;
- d) Xərclərin cari dəyəri;
- e) Fondtutumu və fondverimi;

#### MÖVZU 10

221. İstehsal sahəsində investisiya layihələri hazırlanarkən aşağıdakılardan hansına araşdırılır?

- a) investisiyanın yönəldildiyi istiqamətlərin xarakterik jəhətlərinə;
- b) layihənin həyata keçirilməsi üçün lazım olan investisiyanın həjminə;
- c) digər müəssisələrin xarici ölkədə investisiya qoyuluşları;
- d) investisiya layihəsinin həyata keçirilməsinə çəkilən xərclərin geri qaytarılması şərtləri və potensial investorların əldə edəjəkləri gəlirlərə;
- e) investisiya layihəsinin həyata keçirilməsindən gözlənilən son nəticəyə;

222. Aşağıdakılardan hansı investisiya layihələrinin işlənməsi mərhələlərinə aid deyil?

- a) Araşdırmalar;
- b) İlk təhlilin aparılması;
- c) əmək kollektivində sosioloji təhlilin aparılması;
- d) Son təhlilin aparılması;
- e) Layihənin qiymətləndirilməsi;

223. İnvestisiya layihəsi çərçivəsində ümumiqtisadi təhlil:

- a) ölkədə iqtisadi və bazar konyunkturasının, investisiya mühitinin əlverişli və ya əlverişsiz olmasının təsvirini əks etdirir;
- b) yeni tikintiyə, mövcud güclərin genişləndirilməsinə, müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə, texniki jəhətdən silahlandırılmasına çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğinə xüsusi çəkisinin öyrənilməsinə əks etdirir;
- c) layihə çərçivəsində yalnız satış bazarlarını və xamamal və materiallarla təminat mənbələrinin öyrənilməsinə əks etdirir;
- d) bu və ya digər texniki işləmənin iqtisadi üstünlüklərinin isbatı ilə birlikdə layihənin texniki tərəfini əks etdirir;

e) investisiyanın maliyyə təhlili kapital və cari dəyərdə pul axınının tədqiqini əks etdirir.

224. İnvestisiya layihəsi çərçivəsində texniki-iqtisadi təhlil:

- a) ölkədə iqtisadi və bazar konyunkturasının, investisiya mühitinin əlverişli və ya əlverişsiz olmasının təsvirini əks etdirir;
- b) əsaslı vəsait qoyuluşunun sosial səmərəliliyinin öyrənilməsini əks etdirir ;
- c) layihə çərçivəsində yalnız satış bazarlarını və xamamal və materiallarla təminat mənbələrinin öyrənilməsini əks etdirir;
- d) bu və ya digər texniki işləmənin iqtisadi üstünlüklərinin isbatı ilə birlikdə layihənin texniki tərəfini əks etdirir;
- e) investisiyanın maliyyə təhlili kapital və cari dəyərdə pul axınının tədqiqini əks etdirir.

225. İnvestisiya layihəsində illər üzrə xalis nağd axınlara nə daxildir?

- a) amortizasiya ayırmaları;
- b) material xərcləri;
- c) enerji xərcləri;
- d) məhsulun maya dəyəri;
- e) əmək haqqı xərcləri.

226. İnvestisiya strategiyası dəqiqləşdirilməsi nədə öz əksini tapır?

- a) istehsal planlarında;
- b) satış, təhizat və operativ-istehsal planlarında;
- c) investisiya layihələrinin siyahısı və investisiyanın uzunmüddətli maliyyələşdirilməsi planında;
- d) illər üzrə məhsulun maya dəyərinin müəyyən olunmasında;
- e) müəssisənin maliyyə, əmək, məhsul satışı, maddi təhizat planlarında.

227. Aşağıdakılardan hansı əsaslı tikinti planının əsas bölmələrinə aid deyil?

- a) əsas fondların, istehsal güclərinin işə buraxılması və habelə "zadəl" üzrə tapşırıqlar;
- b) əsaslı vəsait qoyuluşunun həjmi və quruluşu;
- c) əsaslı vəsait qoyuluşunun sosial səmərəliliyi;
- d) ayrı-ayrı tikintilər və obyektlər üzrə titul siyahıları;
- e) tikinti-quraşdırma işləri üzrə proqram;

228. Aşağıdakılardan hansı titul siyahısına aid deyil?

- a) hər bir müəssisənin adı, tikiləyəyi müddət və rayon;
- b) layihə istehsal gücü;
- c) əsas fondların smeta dəyəri, əsaslı vəsait qoyuluşunun həjmi;
- d) tikinti-quraşdırma işlərinin dəyəri;
- e) işçilərin əmək məhsuldarlığı;

229. Kapital qoyuluşu:

- a) istiqrazların buraxılışına sərf edilən xərclərdir;
- b) qiymətli kağızların alınmasına yönəldilən investisiyadır;
- c) əsas fondların yaradılmasına yönəldilən investisiyadır;
- d) banka qoyulan depozitdir;
- e) səhmlərin buraxılışına sərf edilən xərclərdir;

230. Kapital qoyuluşunun təkrar istehsal quruluşu hara sərf olunur?

- a) layihələndirməyə, avadanlıqların alınma, tikinti quraşdırma işlərinə çəkilən hər bir xərcin ümumi investisiya qoyuluşunda xüsusi çəkisinin tapılması ilə müəyyən olunur;
- b) yeni tikintiyə, mövcud güclərin genişləndirilməsinə, müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə, texniki jəhətdən silahlandırılmasına çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkilərinin tapılması ilə müəyyən olunur;
- c) «kapital qoyuluşunun təkrar istehsal quruluşu» anlayışı iqtisadi ədəbiyyatda yoxdur;
- d) xərclərin birinin digərinə nisbətidir;
- e) ümumi investisiya qoyuluşunun xərclərdən hər birinə nisbətidir.

231. İnvestisiyanın daxili rentabellik norması dedikdə:

- a) inteqral səmərənin diskontlaşdırma əmsalına nisbəti başa düşülür;
- b) diskontlaşdırma əmsalının inteqral səmərəyə nisbəti başa düşülür;
- c) xalis cari dəyəri (inteqral səmərəni) sıfır bərabərləşdirən diskontlaşdırma əmsalının qiyməti başa düşülür;
- d) inteqral səmərəni vahidə bərabərləşdirən diskontlaşdırma əmsalının qiyməti başa düşülür;
- e) investisiyanın ödənmə müddətinin diskontlaşdırma əmsalına nisbəti başa düşülür;

232. Dövlətin investisiya fəaliyyətinin stimullaşdırılmasına təsir vasitələrinə nə aid deyil?

- a) sürətləndirilmiş amortizasiyanın tətbiqi;
- b) mənfəətdən vergi üzrə güzəştlərin müəyyən olunması;
- c) investisiya qoyuluşlarının güzəştli kreditlərlə maliyyələşdirilməsi;
- d) minimum əmək haqqının səviyyəsinin yüksəldilməsi;
- e) müəssisənin kadr hazırlığı və innovasiya fəaliyyəti ilə əlaqədar çəkdiyi xərclərin qismən dövlət büdcəsindən ödənilməsi.

233. Sürətləndirilmiş amortizasiyanın tətbiqi adi amortizasiya normasının tətbiqinə (illər üzrə bərabər faizlə) nisbətən investisiyanın səmərəliliyinə neçə təsir göstərir?

- a) layihə çərçivəsində fondvermini artırır;
- b) layihə çərçivəsində əmək məqsuldarlığını artırır;
- c) xalis cari dəyəri artırır;

- d) layihə çərçivəsində məhsulun maya dəyərini azaldır;
- e) layihə çərçivəsində əmək haqqını azaldır.

234. İnvestisiyanın rentabellik indeksi neçə hesablanır?

- a) illər üzrə nağd pul daxil olmalarının cari dəyəri ilə nağd pul məxarijin cari dəyəri arasındakı fərq kimi;
- b) illər üzrə material xərclərinin cari dəyəri kimi;
- c) illər üzrə nağd pul daxil olmalarının cari dəyərinin illər üzrə nağd pul məxarijin cari dəyərinə nisbəti kimi;
- d) illər üzrə məhsulun maya dəyərinin cari dəyərinin illər üzrə ilə gəlirlərin cari dəyərinə nisbəti kimi;
- e) illər üzrə əmək haqqını xərcləri və amortizasiya ayırmalarının jəminin cari dəyərini.

235. İnvestisiya layihəsinin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsində istifadə edilən diskont dərəcəsinə nə təsir göstərir?

- a) riskin səviyyəsi;
- b) material xərcləri;
- c) enerji xərcləri;
- d) məhsulun maya dəyəri;
- e) əmək haqqı xərcləri.

236. Azərbaycanı investisiya fəaliyyətinin dövlət tərəfindən stimullaşdırılması vasitələrinə nə aiddir?

- a) İşçilərin minimum əmək haqqının artırılması;
- b) Dövlət ünvanlı sosial yardımlarının verilməsi;
- c) Dövlət mülkiyyətində olan kommersiya banklarından kreditlərin verilməsi;
- d) Dövlət Sosial müdafiə Fondundan pensiyaların verilməsi;
- e) Dövlət Sahibkarlığa Kömək Fondundan kreditlərin verilməsi.

237. Azərbaycanda investisiya fəaliyyətinin stimullaşdırılması üçün hansı inkişaf institutu mövcuddur?

- a) Azərbaycan İnvestisiya Şirkəti;
- b) Dövlət Vençur Fondu;
- c) Dövlət İnkişaf Bankı;
- d) Dövlət İdخال-İxraj Bankı;
- e) Dövlət İnvestisiya Fondu.

238. Mənfəətdən verginin aşağı salınması investisiyanın səmərəliliyinə neçə təsir göstərir?

- a) layihənin xərclərini artırır;
- b) layihənin xalis nağd axınlarını artırır;
- c) layihənin investisiya xərclərini artırır;

- d) layihənin əmək haqqı xərclərini azaldır;
- e) layihə çərçivəsində amortizasiya ayırmaları artır.

239. Amortizasiya normalarının yüksəldilməsi layihəyə neşə təsir göstərir?

- a) layihənin material xərclərini artırır;
- b) layihənin investisiya xərclərini artırır;
- c) layihənin xalis nağd axınlarını artırır;
- d) layihənin əmək haqqı xərclərini azaldır;
- e) layihənin xalis nağd axınlarının cari dəyəri azalır.

## MÖVZU 11

240. Texnoloji parametrlərindən asılı olaraq innovasiyalar aşağıdakı kimi qruplaşdırılır:

- a) idarəetmə və texnoloji innovasiyalar
- b) iqtisadi və təşkilati innovasiyalar
- c) məhsul və proses innovasiyaları
- d) məhsul və əməliyyat innovasiyaları
- e) təşkilati və proses innovasiyalar

241. Şirkətlərin inteqrasiyasının təşkilati formaları hansılardır?

- a) təktəsisçili müəssisələr, ortaqlıqlar, jəmiyyətlər
- b) konsern, kartel, trest, kanqlomerat, konsorsium, sənaye holdinqləri, strateji alyanslar, maliyyə-sənaye qrupları
- c) məhdud məsuliyyətli müəssisələr, kommandit müəssisələr, səhmdar jəmiyyətləri, təsərrüfat jəmiyyətləri, kooperativlər
- d) konsern, holdinq, konsorsium, holdinqlər, əməliyyat şirkətləri, səhmdar jəmiyyətləri, maliyyə-sənaye qrupları
- e) müəssisə birlikləri, sığorta şirkətləri, alyanslar, inkubatorlar, klasterlər, texnologici parklar

242. İnnovasiya layihəsi nədir?

- a) yeiliyin, ixtiranın təsviridir
- b) ixtiranın tətbiqi çertyocudur
- c) konkret məkan və zaman çərçivəsində innovasiya prosesinin təşkili, problemin həlli üzrə elmi əsaslandırılmış məqsədlər və tədbirlər sistemini müəyyən edən sənədlər toplusudur
- d) yeniliyin tətbiqinin texniki-iqtisadi əsaslandırılmasıdır
- e) qeyd olunan bütün variantları birləşdirən sənədlər toplusudur

243. İnnovasiya layihəsinin bölmələri arasında beləsi yoxdur:

- a) layihənin məqsədlər ağajı və onun reallaşdırılması üzrə tədbirlər sistemi



- b) layihənin kompleks əsaslandırılması
- c) layihənin həyata keçirilməsinin resurs (kompleks) təminatı
- d) layihənin reallaşdırılması mexanizmi və motivasiya sistemi
- e)) məhsulun satış planı

244. Aşağıdakı mülahizələrdən hansı iqtisadi strukturun transformasiyasına istiqamətlənmiş innovasiya siyasətinin konsepsiyasını əks etdirir?

- a) yeniliklərin başlıca impulsu elm və texnikadır, bunların inkişafına hər şeydən əvvəl dövlət cavabdehdir və dövlət bunun üçün zəruri material resursları, informasiya və ekspertizaya malik olmaqla belə inkişafın istiqamətini dəqiq müəyyənləşdirməyə qadirdir;
- b) resursların bölüşdürülməsində, gələcək inkişaf istiqamətlərinin və texnoloji imkanların seçilməsində bazar mexanizmi üstün rola malikdir;
- c)) texnologiya və jəmiyyət arasında uzunmüddətli qarşılıqlı təsir mövcuddur, iqtisadiyyatın strukturunun dəyişilməsinə, təsərrüfat subyektlərinin davranışına və əhəlinin həyat səviyyəsinə mütərəqqi texnologiyanın güclü təsiri var;
- d) yalnız bazar mexanizminin fəaliyyəti ilə təmin edilən innovasiyalar bəşəri dəyərlərə etinasız qalır və böyük sosial məsrəflərə gətirib çıxarır, elmi-texniki tərəqqinin sosial nəticələri diqqət mərkəzinə çəkməli, sosial tənzimləmə həyata keçirilməli, qərarların qəbulu prosesi geniş ictimaiyyəti cəlb etməklə müəyyən sosial-siyasi konsepsusa əsaslanmalıdır;
- e) yeniliklərin başlıca impulsu elm və texnikadır, bu impulsları hərəkətə gətirən yeganə qüvvə bazar rəqabətidir, əhəlinin həyat səviyyəsi yeniliklərin tətbiqi səviyyəsindən asılıdır, bu proseslərdə dövlət yalnız tənzimləyici rola malikdir

245. Aşağıdakılardan hansı dövlət innovasiya siyasətinin məqsədini əks etdirir?

- a) ölkədə istehsal olunan məhsulların rəqabət qabiliyyətliliyinin artması, elmi-texniki işləmələrin nəticələrinin səmərəli istifadəsi və sosial-iqtisadi inkişaf məsələlərinin həlli
- b)) ölkədə istehsal olunan məhsulların rəqabət qabiliyyətliliyinin artmasını, elmi-texniki işləmələrin nəticələrinin səmərəli istifadəsini və sosial-iqtisadi inkişaf məsələlərinin həllini təmin edən innovasiya fəaliyyəti üçün ölkədə əlverişli iqtisadi, hüquqi və təşkilati mühitin yaradılması
- c) ölkəyə gətirilən malların keyfiyyətinə nəzarətin artmasını, fundamental tədqiqatların nəticələrinin səmərəli istifadəsini və kommersiyalaşmasını, əhəlinin sosial vəziyyətinin yaxşılaşdırılması məsələlərinin həllini təmin edən əlverişli mühitin yaradılması
- d) yerli məhsulların rəqabət qabiliyyətliliyinin artırılması, sabit iqtisadi artımın təmin edilməsi, əhəlinin həyat səviyyəsinin və keyfiyyətinin yüksəldilməsi, ölkənin müdafiə (hərbi), texnoloji və ekoloji təhlükəsizliyinin təmin edilməsi

e) yerli məhsulların rəqabət qabiliyyətliliyinin artırılması, sabit iqtisadi artımın təmin edilməsi, əhalinin həyat səviyyəsinin və keyfiyyətinin yüksəldilməsi, ölkə iqtisadiyyatının dünya təsərrüfatına səmərəli inteqrasiyası

246. Texnopolis nədir?

a) Nəticələrin kommersiyalaşdırılması da daxil olmaqla bütün innovasiya tsikli üzrə mürəkkəb işlər kompleksinin həyata keçirilməsi üçün iştirakçıların firmalararası kooperasiya sazişidir

b)) Müəyyən bir ərazidə (məsələn, inkişaf etmiş infrastruktura malik kiçik şəhərdə) tam innovasiya tsiklini əhatə edən müəssisə və idarələrin daxil olduğu elmi ideyalar mərkəzi (məsələn, universitet) yanında xüsusi olaraq yaradılmış kompleksdir

c) Fəaliyyəti elmi-texniki tədqiqatların kommersiyalaşdırılmasına və yeniliklərin maddi istehsal sferasına hərəkətinin sürətləndirilməsinə əsaslanan kompakt (sıx əlaqəli) yerləşdirilmiş kompleksdir

d) Yüksək elmi potensiala malik iri elmi mərkəzlərin (məsələn, universitetlər, institutlar və s.) ətrafında formalaşan və onların elmi ideyalarının və ixtiralarının tətbiqini nəzərdə tutan innovasiya təşkilatıdır

e) İri müstəqil şirkətlərin ayrı-ayrı fəaliyyətlərin əlaqələndirilməsi və birgə maliyyələşdirilməsi, strateji elmi-tədqiqat və layihə-konstruktor işləmələrinin (ETLKİ) həyata keçirilməsi, texnologiya və standartların işlənilməsi məqsədi ilə firmalararası kooperasiya çərçivəsində yaratdıqları müvəqqəti birlikdir.

MÖVZU 12

247. Elmi park nədir?

a) iri müstəqil şirkətlərin ayrı-ayrı fəaliyyətlərin əlaqələndirilməsi və birgə maliyyələşdirilməsi, strateji elmi-tədqiqat və layihə-konstruktor işləmələrinin (ETLKİ) həyata keçirilməsi, texnologiya və standartların işlənilməsi məqsədi ilə firmalararası kooperasiya çərçivəsində yaratdıqları müvəqqəti birlikdir

b) müxtəlif şirkətlərin vahid maliyyə nəzarəti altında birləşməsinə nəzərdə tutan inteqrasiya formasıdır

c) müəssisələrin inteqrasiyasının elə formasıdır ki, burada sazişə girən şirkətlər vahid istehsal kompleksinə çevrilir və özlərinin hüquqi, istehsal və kommersiya müstəqilliyini itirirlər və onların idarə edilməsi vahid mərkəzdən həyata keçirilir

d) nəticələrin kommersiyalaşdırılması da daxil olmaqla bütün innovasiya tsikli üzrə mürəkkəb işlər kompleksinin həyata keçirilməsi üçün iştirakçıların firmalararası kooperasiya sazişidir

e)) yüksək elmi potensiala malik iri elmi mərkəzlərin (məsələn, universitetlər, institutlar və s.) ətrafında formalaşan və onların elmi ideyalarının və ixtiralarının tətbiqini nəzərdə tutan innovasiya təşkilatıdır

248. Strateji Alyans nədir?

- a) müəssisələrin integrasiyasının elə formasıdır ki, burada sazişə girən şirkətlər vahid istehsal kompleksinə çevrilir və özlərinin hüquqi, istehsal və kommersiya müstəqilliyini itirirlər və onların idarə edilməsi vahid mərkəzdən həyata keçirilir
- b)) nəticələrin kommersiyalaşdırılması da daxil olmaqla bütün innovasiya tsikli üzrə mürəkkəb işlər kompleksinin həyata keçirilməsi üçün iştirakçıların firmalararası kooperasiya sazişidir
- c) iri müstəqil şirkətlərin ayrı-ayrı fəaliyyətlərin əlaqələndirilməsi və birgə maliyyələşdirilməsi, strateji elmi-tədqiqat və layihə-konstruktor işləmələrinin (ETLKİ) həyata keçirilməsi, texnologiya və standartların işlənilməsi məqsədi ilə firmalararası kooperasiya çərçivəsində yaratdıqları müvəqqəti birlikdir
- d) eynijinsi sənaye müəssisələrinin öz məhsullarının ümumi satış kontoru vasitəsilə satışını təşkil etmək məqsədi ilə xüsusi ticarət jəmiyyəti yaxud ortaqlığı formasında yaratdıqları birlikdir
- e) müxtəlif şirkətlərin vahid maliyyə nəzarəti altında birləşməsinə nəzərdə tutan integrasiya formasıdır

249. Y.Şumpeterin yanaşmasında sahibkar "yeni kombinasiyaları həyata keçirən" novatordur. O, belə yeniliklərin 5 növünü göstərmişdir. Həmin 5 növdən biri aşağıda səhv təqdim olunub. Səhv variantı göstərin.

- a)) məhsulun istehsal xərslərinin azaldılması;
- b) istehlakçılara yeni əmtənin yaxud yeni keyfiyyətlərə malik əmtənin təqdim edilməsi;
- c) yeni istehsal üsullarının tətbiqi;
- d) xammal və ya yarımfabrikatların yeni mənbələrinin əldə edilməsi;
- e) yeni təşkilati strukturların yaradılması.

250. İxtirarı yaradının bu ixtiraya mülkiyyət hüququ neçə qorunur?

- a) lisenziya əsasında
- b)) müəlliflik şəhadətnaməsi və ya patent əsasında
- c) mənşə sertifikatı əsasında
- d) müvafiq arayış əsasında
- e) keyfiyyət sertifikatı əsasında

251. Əsaslı vəsait qoyuluşunun tərkibi hansı xərclərdən ibarətdir?

- A) təkrar istehsal, texnoloji, cari və s. xərclər
- B)) tikinti-quraşdırma; avadanlıq, alət və inventarların alınması; geoloji kəşfiyyat, torpaq alma; kənd təsərrüfatı, idarə heyətinin saxlanması xərcləri
- J) müəssisələrin genişləndirilməsi, yenidənqurulması, texnika ilə silahlanması, təhizat və satış xərcləri
- D) sənaye, kənd təsərrüfatı, tikinti, nəqliyyat, rabitə və ticarət xərcləri

E) texnoloji təkmilləşdirmələr və yeni məhsul istehsalı xərcləri, məhsul satışı xərcləri

252. Əsaslı vəsait qoyuluşunun səmərəlilik göstəriciləri hansılardır?

- A)) investisiya qoyuluşunun geri qaytarılma müddəti, xalis cari dəyər
- B) investisiya qoyuluşlarının həjmi, investisiya riski
- J) daxili rentabellik norması, risklərin gözlənilən səviyyəsi
- D) bazarın potensial həjmi, risklərin gözlənilən faizi
- E) bazarın real həjmi, daxili mənfəət norması

### MÖVZU 13

253. İnvestisiya qoyuluşlarının optimal variantının seçilməsində əsas göstərici hansıdır?

- A)) xalis cari dəyər;
- B) kapital qoyuluşunun qaytarılma müddəti;
- J) maya dəyəri;
- D) məhsulun kapital tutumu;
- E) məhsulun əmək tutumu;

254. Aşağıdakı alternativ investisiya layihələri variantlarından hansı seçilməlidir?

- A) xalis cari dəyər 100 manata bərabərdir;
- B) xalis cari dəyər 200 manata bərabərdir;
- J) xalis cari dəyər 300 manata bərabərdir;
- D)) xalis cari dəyər 350 manata bərabərdir;
- E) xalis cari dəyər 150 manata bərabərdir;

255. Aşağıdakılardan hansı müəssisədə investisiya fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsi mənbələrinə aid deyil?

- A) borj maliyyə vəsaitləri;
- B)) işçilərin əmək haqqı və sosial sığortaya ayırmalar;
- J) büdcədən və büdcədən kənar fondlardan məqsədli investisiya ayırmaları;
- D) səhmlərin yerləşdirilməsindən jəlb edilən vəsaitləri;
- E) istiqrazların yerləşdirilməsindən jəlb edilən vəsaitləri;

256. İnvestisiyaları iqtisadi baxımdan necə xarakterizə etmək olar?

- a)) əsas və dövriyyə kapitalların yığılı
- b) gələcəkdə gəlir almaq məqsədilə resursların dondurulması
- c) əsaslı istehsal xərclərinin balansın aktiv və passivlərinin bir və ya bir neçə maddələrinə birləşdirilməsi
- d) uzunmüddətli, ortamüddətli və qısamüddətli istiqrazlar və kreditlər, sabitlik yaradan subyektlərin qiymətli kağızların əldə edilməsinə qoyuluşu

e) yeni müəssisələrin tikintisinə və fəaliyyətdə olan müəssisələrin rekonstruksiyasına, genişləndirilməsinə və texnika ilə yenidən silahlandırılmasına xərclənən maliyyə vəsaitləri

257. Yeni müəssisələrin səhmlərin, yaxud öz fəaliyyətlərini biznesin yeni sferalarında həyata keçirən və yüksək səviyyədə risklə bağlı olan müəssisələrin səhmlərinə qoyuluşlar bunlardır:

- a) birbaşa investisiyalar
- b) portfel investisiyaları
- c) maliyyə investisiyaları
- d) real investisiyaları
- e) vençur investisiyaları

258. Annuitetə nə aiddir?

- a) səhm, istiqraz və s. qiymətli kağızlara vəsait qoyuluşları
- b) əsas və dövriyyə kapitala investisiya resurslarının qoyuluşu
- c) sığorta və təqaüd fondlarına vəsaitlərin qoyuluşu
- d) qeyri-maddi aktivlərə vəsaitlərin qoyuluşu
- e) vençur kapitalının forması

#### MÖVZU 14

259. Münasib müəssisə, səhmdar cəmiyyəti, onun xüsusi kapitalını və borc alınmış vəsaitinin cəlb edilməsi adı ilə hansı investorlar fəaliyyət göstərir?

- a) fərdi
- b) kooperativ
- c) institusional
- d) kollektiv
- e) müştərək

260. Hansı investorlar öz kapitallarını müştərilərin, yaxud daxil olan üzvlərinin vəsaitindən formalaşdırır və onu əsasən qiymətli kağızlarda yerləşdirir?

- a) fərdi
- b) kooperativ
- c) institusional (kollektiv)
- d) ortaqlar
- e) müştərək

261. Hansı investisiya layihələrin reallaşdırılması regionlarda iqtisadi situasiyaya əhəmiyyətli təsir etmir və əmtəə bazarlarının qiymətlərinin səviyyəsi və quruluşunu dəyişmir?

- a) qlobal

- b) xalq təsərrüfatı
- c) iri miqyaslı
- d) regional
- e)) lokal

262. Hansı investisiya layihələrin reallaşdırılması yer səthinin iqtisadi, sosial, ekoloji vəziyyətə əhəmiyyətli təsir edir?

- a)) qlobal
- b) xalq təsərrüfatı
- c) iri miqyaslı
- d) regional
- e)) lokal

263. İnvestisiya layihəsinin effektivliyinin hansı göstəriciləri onun bilavasitə iştirakçıları üçün layihənin realizasiyasının maliyyə uqota alınır?

- a)) kommersiya (maliyyə) effektivliyinin göstəriciləri
- a)     büdcə effektivliyinin göstəriciləri
- b)     iqtisadi effektivliyin göstəriciləri
- c)     sosial effektivlik göstəriciləri
- d)     mütləq effektivlik göstəriciləri
- e)

264. İnvestisiya layihəsinin effektivliyinin hansı göstəriciləri regional yaxud yerli büdcə üçün layihənin həyata keçirilməsinin maliyyə nəticələrini əks etdirir?

- a)     kommersiya (maliyyə) effektivliyinin göstəriciləri
- b)) büdcə effektivliyinin göstəriciləri
- c) iqtisadi effektivliyinin göstəriciləri
- d) sosial effektivliyinin göstəriciləri
- e) mütləq effektivlik göstəriciləri

## MÖVZU 15

265. Kapital qoyuluşunun nisbi effektivliyinin hesablanması nəyə əsaslanır?

- a)) gətirilmiş xərclər
- b) mənfəət
- c) diskont norması
- d) maya dəyəri ilə kapital qoyuluşlarının fərqi
- e) kapital qoyuluşları

266. İnvestisiya layihələrinin effektivliyinin quymətləndirilməsinin hansı metodu mühasibat uqotuna əsaslanır? (adi metod)

- a) təmiz cari dəyər (təmiz diskontlaşdırılmış dəyər)
- b) gəlirliliyin daxili norması

- c) diskontlaşdırılmış investisiyaların rentabelliyyənin indeksi
- d)) investisiyaların gəlirlilik indeksi
- e) diskontlaşma hesaba almaqla ödəmə müddəti

267. İnvestisiyanın maliyyələşdirilməsi formalarına hansı aiddir?

- a) xüsusi və cəlb edilmiş pul vəsaitləri
- b) xüsusi, borc alınmış və cəlb olunmuş pul vəsaitləri
- c) özünümaliyyələşdirmə, kredit maliyyələşdirilməsi, paylı (qarışıq) maliyyələşdirmə
- a) qısamüddətli, ortamüddətli, uzumüddətli
- b) milli, xarici, qarışıqlı maliyyələşdirmə

268. Rentabellik norması yüksək qısamüddətli investisiya layihələrinin realizasiyası zamanı hansı maliyyələşdirmə formasından adətən istifadə olunur?

- a) özünümaliyyələşdirmə
- b) kreditli maliyyələşdirmə
- c) paylı (qarışıq) maliyyələşdirmə
- d) investisiyaların maliyyələşdirilməsinin uyğunlaşdırılmış sxemi
- e) bütün sadalananlar

269. Əmtəə və xidmətlərin realizasiyası zamanı kommersiya kreditlərinin şərtləri əsasında kotragentlər arasında banka yaxud ixtisaslaşdırılmış kompaniyaya ödənilməmiş borcların (debitor borclarının) tələblərinin yenidən güzəşt etmələrinin aparılması maliyyələşmənin hansı formasıdır?

- a) lizing
- b) ipoteka
- c) faktoring
- d) icarə
- e) bank kreditləşməsi

270. Kommersiya kreditinin hansı formasında tədarükçü məhsulun boşaldılmasından sonra ölçüsünü, qiymətini, dəyərini, tədarükün şərtlərini və ödənilməsinin müddətini göstərməklə faktura yazılır?

- a) ödəmənin müddətini uzatmaqla kommersiya krediti
- b) açıq uçot üzrə kommersiya krediti
- c) veksellə borcunun sənədləşdirilməsilə kommersiya krediti
- d) konsiqnasiya formasında kommersiya krediti
- e) sadalananlardan heç biri

MÖVZU 16

271. İnvestisiya siyasətinin dövlət alətlərindən hansıları investisiyaların ümumi iqtisadi mühitini müəyyən edir?

- a)) makroiqtisadi
- b) mikroiqtisadi
- c) institusional
- d) makroiqtisadi və mikroiqtisadi
- e) bütün sadalananlar

272. İnvestisiya siyasətinin dövlət alətlərindən hansıları investisiyanın ayrı-ayrı tərkib hissələrinə yaxud ayrı-ayrı sahələrinə təsir edir?

- a) makroiqtisadi
- b)) mikroiqtisadi
- c) institusional
- d) makroiqtisadi və mikroiqtisadi
- e) bütün sadalananlar

273. Makro iqtisadiyyat səviyyəsində investorların daxili maliyyələşdirmə mənbəyinə hansı aiddir?

- a)) dövlət büdcə maliyyələşdirməsi
- b) xarici investisiyalar
- c) xarici kredit və istiqrazlar
- d) amortizasiya ayırmaları
- a) müəssisənin mülkiyyətçilərinin investisiyaları

274. Hansı innovasiyalar istehsal olunan əmtəə və xidmətlərin çeşidinin genişləndirilməsinə və keyfiyyətinin yaxşılaşdırılmasına, yaxud burada istifadə olunan texnologiyaların təkmilləşdirilməsinə istiqamətlənmişdir?

- a)) texnoloji
- b) iqtisadi
- c) dövlət
- d) dövlət-hüquqi
- e) hüquq sahəsindəki innovasiyalar

275. Əmtəə və bazarlarının doldurulması və yeniləşdirilməsinin əsasında, istehsalın effektivliyinin yüksəldilməsinin, texnologiyada nəsl dəyişilməsinin, texnoloji tərzlərin, istehsalın texnoloji üsullarının dəyişilməsinin əsasını hansı innovasiyalar təşkil edir?

- a)) texnoloji innovasiyalar
- b) iqtisadi innovasiyalar
- c) sosial-siyasi innovasiyalar
- d) dövlət-hüquqi
- e) hüquq sahəsindəki innovasiyalar



276. İnnovasiyanın dövlət tərəfindən dəstəklənməsinin əsas istiqamətlərinə nə aid edilir?

- a))elmi tədqiqatların inkişafına kömək etmək
- b)innovasiya fəaliyyətinin hüquqi bazasının yaradılması
- c)innovasiya fəaliyyət kadrlarla təmin edilməsi
- d)innovasiya prosesləri sayəsində beynəlxalq müqavilələrin tənzimlənməsi
- e)beynəlxalq münasibətlərin tənzimlənməsi

277. Elmi-texniki təşkilatların heyəti qruplarından hansı qrupu elmi-texniki kadrların strukturasının əsas hissəsi sayılır?

- a))elmi əməkdaşlar
- b)elmi-texniki heyət
- c)elmi-köməkçi heyət
- d)inzibati təsərrüfat heyəti
- e)xidmətedici heyət

278. Elmi-texniki təşkilatların heyətinin hansı kateqoriyası elmi xidmətlə,tədqiqatların nəticələrinin realizasiyasıyla məşğul olur?

- a)elmi əməkdaşlar
- b))elmi-texniki heyət
- c)elmi-köməkçi heyət
- d)inzibati təsərrüfat heyəti
- e)xidmətedici heyət

279. Elmi-texniki təşkilatların heyətinin hansı kateqoriyası kəşflər etməklə və innovasiya fikirlərini təklif edərək yeni ideyalar irəli sürür?

- a))elmi əməkdaşlar
- b)elmi-texniki heyət
- c)elmi-köməkçi heyət
- d)inzibati təsərrüfat heyəti
- e)xidmətedici heyət

280. Elmi təşkilatlarda hansı tipli iş qrafiki geniş yayılmışdır?

- a))çevik qrafik(cədvəl)
- b)cəmləşdirilmiş iş günü
- c)natamam(qismən) iş günü
- d)sıxılmış iş həftəsi

e) sadalananlardan heç biri

281. Dövlətin investisiya fəaliyyətində birbaşa iştirakı formalarına nə daxildir?

- a) investorların maraqlarının müdafiəsi
- b) intizamlı şərtlərlə torpaq və təbii resursların istifadəyə verilməsi
- c) informasiya-analitik yaradılması və inkişafı
- d) antiinhisar siyasətin tətbiq edilməsi
- e) dövlət tərəfindən həyata keçirilən layihələrin işlənilib hazırlanması

282. Makroiqtisadiyyat səviyyəsində investorların daxili maliyyələşdirmə mənbəyinə hansı aiddir?

- a) dövlət büdcə maliyyələşdirilməsi
- b) xarici investisiyalar
- c) xarici kredit və istiqrazlar
- d) amortizasiya ayırmaları
- e) müəssisənin mülkiyyətçilərinin investisiyaları

283. Makroiqtisadiyyat səviyyəsində investisiyaların xarici maliyyələşdirmə mənbəyinə aiddir?

- a) dövlət büdcə maliyyələşdirilməsi
- b) xarici investisiyalar
- c) xarici kredit və istiqrazlar
- d) amortizasiya ayırmaları
- e) müəssisənin mülkiyyətçilərinin investisiyaları

284. Dövlət investisiya siyasəti nədir?

- a) ən yeni texnologiyaların yaradılması, inkişaf etdirilməsi, tükənmə prosesi
- b) müəssisədə müxtəlif cür yeniliklərin işlənilib hazırlanmasına və istifadəsinə ayrılmış maliyyə vəsaitlərinin investisiyalaşdırılması üzrə tədbirlər məcmusu
- c) innovasiya fəaliyyətinin aktivləşdirilməsini, onun səmərəliliyinin yüksəldilməsini dəstəkləyir
- d) cəmiyyətin strateji məqsədlərinə nail olması üçün ölkənin elmi-texniki potensialının formalaşmasına və inkişafına istiqamətləndirilmiş prinsip və tədbirlər məcmusu
- e) investisiya siyasətinin ən səciyyəvi xüsusiyyətlərindən biri mövcud müəssisələrin texnika ilə təchizinə və yenidən qurulmasına yönəldilən əsaslı vəsait qoyuluşunda avadanlıq və maşınlar üçün məsrəfin xüsusi çəkisini yüksəltməkdən ibarətdir.

285. Təriflərin hansı daha dəqiq innovasiyanın mahiyyətini xarakterizə edir?

- a) yeniliklərin icad edilməsi prosesidir
- b) yeniliyin yaranması ilə onun tətbiqinin arasındakı vaxt müddəti
- c) yeni qayda, yeni metod, yeni məhsul, texnologiya, yeni hadisə
- d) yeniliklərin yeni texnologiyalar, məhsul və xidmət növləri kimi mənfəətli istifadəsi
- e) yeniliyin alınması, təkrar istehsalı və realizasiya ilə bağlı istifadə prosesi

286. İnnovasiya prosesi nədir?

- a) yeniliklərin icad edilməsi prosesidir
- b) yeniliyin yaranması ilə onun tətbiqinin arasındakı vaxt müddəti
- c) yeni qayda, yeni metod, yeni məhsul, texnologiya, yeni hadisə
- d) yeniliklərin yeni texnologiyalar, məhsul və xidmət növləri kimi mənfəətli istifadəsi
- e) yeniliyin alınması, təkrar istehsalı və realizasiya ilə bağlı istifadə prosesi

287. İnnovasiya ləqəbi nədir?

- a) yeniliklərin icad edilməsi prosesidir
- b) yeniliyin yaranması ilə onun tətbiqinin arasındakı vaxt müddəti
- c) yeni qayda, yeni metod, yeni məhsul, texnologiya, yeni hadisə
- d) yeniliklərin yeni texnologiyalar, məhsul və xidmət növləri kimi mənfəətli istifadəsi
- e) yeniliyin alınması, təkrar istehsalı və realizasiya ilə bağlı istifadə prosesi

288. İnnovasiyanın təşəbbüskarına kim aid deyil?

- a) alimlər
- b) ixtiraçılar
- c) menecerlər
- d) sahibkarlar
- e) texnoloq

289. İnnovasiyanın təşəbbüskarına kim aid deyil?

- a) arxitektör, yazıçı və s.
- b) müəllimlər və təhsil təşkilatları
- c) etik və din xadimləri
- d) siyasi və dövlət xadimləri
- e) sahibkarlar

290. Hansı innovasiyalar istehsal olunan əmtəə və xidmətlərin çeşidinin genişləndirilməsinə və keyfiyyətinin yaxşılaşdırılmasına, yaxud burda istifadə olunan texnologiyaların təkmilləşdirilməsinə istiqaməndirilmişdir?

- a))texnoloji
- b)iqtisadi
- c)dövlət
- d)dövlət-hüquqi
- e)hüquq sahəsindəki innovasiyalar

291. Əmtəə və bazarlarının doldurulması və yeniləşdirilməsinin əsasında, istehsalın effektivliyinin yüksəldilməsinin, texnologiyada nəsl dəyişməsinin, texnoloji tərzlərin, istehsalın texnoloji üsullarının dəyişilməsinin əsasını hansı innovasiyalar təşkil edir?

- a))texnoloji innovasiyalar
- b)iqtisadi motivasiyalar
- c)sosial iqtisadi innovasiyalar
- d)dövlət-hüquqi
- e)hüquq sahəsindəki innovasiyalar

292. İstehsalın yeni texnoloji yaxud iqtisadi üsuluna, sosial mədəni quruluşa, ardıcıl ümumdünya sivilizasiyaya keçidini hansı innovasiyalar əvəz edir?

- a)texnoloji innovasiyalar
- b)bazisli innovasiyalar
- c))fundamental innovasiyalar
- d)sosial-siyasi innovasiyalar
- e)makro innovasiyalar

293. Elmi-texniki inqilaba aiddir

- a)texnoloji innovasiyalar
- b)bazisli innovasiyalar
- c))fundamental innovasiyalar
- d)sosial-siyasi innovasiyalar
- e)makro innovasiyalar

294. Yeni sahələrin, istehsalın təşkili formalarında dövlət hüquqi institutarın yaradılmasında hansı innovasiyalar öz əksini tapır?

- a)texnoloji innovasiyalar
- b))bazisli innovasiyalar
- c)fundamental innovasiyalar
- d)sosial-siyasi innovasiyalar
- e)makro innovasiyalar

295. Səhmdar cəmiyyətlərin, monopoliyaların yaradılması aiddir:

- a) texnoloji innovasiyalar
- b) bazisli (fundamental) innovasiyalar
- c) fundamental innovasiyalar
- d) sosial-siyasi innovasiyalar
- e) makro innovasiyalar

296. Mövcud innovasiyaların inkişafı və modifikasiyası, onların müxtəlif sferalarda yayılmasına hansı innovasiyalar istiqamətləndirilmişdir?

- a) texnoloji innovasiyalar
- b) bazisli (fundamental) innovasiyalar
- c) fundamental innovasiyalar
- d) yaxşılaşdırıcı
- e) makro innovasiyalar

297. Məhsul buraxılışının ayrı-ayrı parametrlərinin yaxşılaşdırılmasına, istifadə olunan texnologiyalara hansı innovasiyalar istiqamətlənmişdir?

- a) texnoloji innovasiyalar
- b) bazisli (fundamental) innovasiyalar
- c) saxta innovasiyalar
- d) yaxşılaşdırıcı innovasiyalar
- e) mikro innovasiyalar

298. Əsasında köhnəlmiş texnologiyalar olan hansı innovasiyalar ictimai sistemlərin və institutların qismən yaxşılaşdırılmasına istiqamətləndirilmişdir?

- a) texnoloji innovasiyalar
- b) bazisli (fundamental) innovasiyalar
- c) saxta innovasiyalar
- d) yaxşılaşdırıcı innovasiyalar
- e) mikro innovasiyalar

299. İnnovasiya məhsulunun həyat tsikli neçə mərhələdən ibarətdir?

- a) 3
- b) 4
- c) 5
- d) 6

e)7

300. İnkişaf etməkdə olan və keçid iqtisadiyyatlı ölkələr üçün iqtisadiyyatın hansı forması xüsusi əhəmiyyət kəsb edir?

- a)) diversifikasiya
- b) aktiv dövlət tənzimlənməsi
- c) inzibati amirlik
- d) iqtisadiyyatın liberallaşdırılması
- e) bazar iqtisadiyyatı